

Gospodarska kriza in MUD

Uvodne pripombe.

Za 28. maj t. l. je bila sklicana petnajsta konferenca mednarodnega urada dela v Ženevi. Ob tej priliki je izdal ravnatelj dela Albert Thomas obširno poročilo. V njem obravnavata med drugim svetovno gospodarsko krizo, posledice te krize, njene vzroke, prizadevanje mednarodnega urada dela, da bi pokazal pot, ki naj bi vodila, če ne do popolnega ozdravljenja, pa vsaj do temeljitega zboljšanja, in uspehe tega prizadevanja.

Poročilo temelji na podatkih, ki jih je zbral in obdelal mednarodni urad dela s sodelovanjem strokovnjakov celega sveta. Zato nosijo več ali manj vseobči značaj in popolno sigurnost. Rayno zaradi tega je poročilo velike važnosti. Velike važnosti je pa to poročilo tudi radi tega, ker navaja pri obravnavanju in reševanju tekočih gospodarskih in socialnih zadev smernice, ki morejo tvoriti podlago za mednarodno politiko za celo desetletje.

Da bi se mogla seznaniti s temi idejam, in smernicami tudi naša širša javnost, bomo podali to poročilo v izvlečku. Pri tem bomo pa skrbno pazili, da bo smisel poročila točno in verno ohranjen.

Brezposelnost — svetovno zlo.

Veliko zlo, zaradi katerega danes tripi vesvet, je brezposelnost. To zlo se vedno bolj siri. Pred letom so cenili število brezposelnih z 10 milijoni. Koncem februarja 1931 pa sta jih imeli več same dve industrijski državi — Združene države severne Amerike in Nemčija. Brezposelnost se je podvojila.

Kakšno sliko nudi zbrana statistika z ozirom na brezposelnost?

V Združenih državah Svet. Amerike znaša število brezposelnih po najnovejših podatkih 6 milijonov. V Nemčiji so ugotovili, da je bilo koncem jan. 1931 brezposelnih 4,894.000. V Angliji so našeli koncem 1930 popolnoma brezposelnih 1.853.575, delno 646.205; v Italiji popolnoma 642.169, delno 21.788; na Poljskem popolnoma 545.295, dočim je v istem času izvajalo v Avstriji brezposelnost pedpolno 351.259 oseb.

V Franciji je bilo v začetku 1931 popolnoma brezposelnih 350.000 oseb, delno ca 1 milijon; na Japonskem dne 1. oktobra 1930 popolnoma 322.527 oseb; v Andaluziji v novembra 1930 popolnoma ca 100.000 oseb, večinoma poletjedelskih delavcev; v Romuniji koncem 1930 popolnoma 42.689 oseb; v Jugoslaviji popolnoma ca 100.000 oseb, med temi okrog 50.000 profesionistov; v Čehoslovaški koncem 1930 popolnoma 239.564 oseb; v Avstraliji koncem septembra 1930 popolnoma 90.579 oseb; v Belgiji koncem 1930 popolnoma 65.585, delno 117.467 oseb; na Svedskem popolnoma 80.578 oseb in na Nizozemskem popolnoma 72.191 oseb.

Vse te številke ponujajo znatno poslabšanje s prejšnjim letom. Le malo izjem moremo zabeležiti in sicer za Dansko, Letsko in Norveško. Posebno izjemo tvori tudi Rusija. V tej državi je bilo v juliju leta 1930 brezposelnih 635.400 napram 1.310.000 v letu 1929. Toda sovjetskim oblastem zaenkrat ne dela preglavice vprašanje, zapoštite brezposelnih, ampak vprašanje, kako dobiti zadostno število sposobnih delavnih moči, ki so potrebine za izvršitev netičnega gospodarskega načrta.

Obseg gospodarske krize.

Brezposelnost je posledica gospodarske krize. Ta je pa zoper posledica motenja gospodarskega ravnotežja. Ako hočemo odpraviti ali pa vsaj znatno omejiti gospodarsko krizo, moramo rešiti glavno vprašanje: Kako zoperi vstopiti gospodarsko ravnotežje. To je:

Kako razdeliti produkcije na eni strani na vzdrževanje in zgradbo gospodarske opreme in na drugi strani na pridobitek porabnih dobrin.

Kajti vsako motenje ravnotežja v tej ali oni smeri more voditi v brezposelnost. Če bo izraba gospodarske opreme nezadostna z ozirom na porast prebivalstva, bodo delojemalcji brez posla, ker ne bodo za nje na razpolago obratna sredstva. Splošen življenski nivo bo padel. Če bodo pa nasprotno obratne naprave zgrajene čezmerno, bo nastala nadproduktionska kriza, ker bo manjkal kupna moč potrošnikov, kateri naj bi konsumirali obilico blaga.

Tega vprašanja se pa moremo lotiti, še tedaj, ako smo spoznali obseg in vzroke sedanje gospodarske krize. Obseg in težo gospodarske krize odkrivajo najbolj nazorno razni gospodarski dogodki.

Najprej si oglejmo izprenembe indeksa v cenah na debelo. Od 33 držav, ki vodijo indeks, morejo v dobi od avgusta 1929 do novembra 1930 zaznamovali dvig le tri. Tako se je dvignil v Španiji indeks za 2,9% in sicer zaradi valutne krize. V Rusiji za 3,5%. Tukaj je vzrok petletka, kateri so prilagodil tudi valutno politiko. Na Kitajskem se je istotako dvignil indeks zaradi dogodka v notranjosti države in zaradi krize srebra za 7,9%. Drugod pa zaznamujejo padec in sicer znaša v petih državah od 4 do 10%; v 17 državah od 15–20%; v petih državah od 20–25%. Za Nemčijo 15, za Poljsko 17, za Francijo 17,5, za Italijo 17,5, za Anglijo 17,6, za Združenih držav Amerike 17,7, za Avstralijo 21,5, za Indijo 24,5 in za Japonsko 24,7%.

Te obsežne indeksne številke sicer označujejo povprečno gibanje cen večjega števila produktov, vendar pa ne moremo na njihovi podlagi popolnoma presoditi gospodarskega motenja, katerega je velikokrat povzročil padec gotovih, važnih produktov. Pri nekaterih važnih produktih so padle cene celo pod predvojno ceno teh produktov, deloma celo v velikem obsegu.

Kriza cen se je izprenimela v nazadovanju dobičkov. To potrije tudi indeks kurzov industrijskih akcij. Ce primerjamo indeks kurzov po stanju koncem 1930 z onim iz leta 1928, bomo ugotovili sledete znižanje: V Chile 5% na Norskej 11, na Danskem 14, na Svedskem 29, v Čehoslovaški 29, v Švicari 31, v Angliji 31, v Avstriji 34,5, v Nemčiji 44, na Nizozemskem 46, v Združenih državah Amerike 53, v Kanadi 59, v Belgiji 59,7 in na Poljskem 60%. Konkursi so silno narasli.

Uradno obrestne mere, ki so bile leta 1929 že zelo visoke, so po polomu borznih kurzov leta 1929 skoraj v vseh državah stalno nazadovale. V New Yorku je padel diskont v oktobru 1929 od 6 na 3%, v novembру na 4,5, v mareu 1930 na 4, v aprilu na 3,5, v juniju na 3, v juliju na 2,5 in v decembri na 2%. V Veliki Britaniji od 6,5% v septembri 1929 korak za korakom na 5%. V Franciji od 3,5% v januarju 1930 na 5, v maju na 2,5%.

Tudi statistika o produkciji potrije prečrstoči sliko propaganja. Ako vzamemo leto 1928 s 100 za podlago, izkazujejo Združene države ameriške s 115,5 v juniju 1929 najvišje

Italija prenavlja Albanijo

Italijansko varuštro je prineslo Albancem dejanske koristi - Dosedanje delo se bo nadaljevalo v podvojenem tempu

Rim, 4. jul. Kakor znano, je Italijanska vlada te dni dovolila Albaniji finančno pomoč v obliki desetih letnih brezobresnih izplačil 5 milijonov zlatih frankov za javna dela v Albaniji.

Ob tej priliki naglaša fašistični tisk, koliko je Italija po vojni storila, da se albanska monarhija utrdi, koliko kapitala je vložila v to državo in kako je deželo naravnost preporodila. Moderniziralo se je poljedelstvo, izsušila močvirja in ogromni gozdovi se racionalno izrabljajo. Zgradile so se ceste, mostovi in luke.

Italijanski tisk poudarja, kako je kralj Zogu državo popolnoma zaupal Italiji, da jo obnovi in okrepi. Sklenila se je trgovinska in paroplovna pogodba l. 1924 in prijateljska ter zavezna pogodba v Tirani 27. novembra 1926, obnovljena 23. novembra 1927. Trdno sta združene majhni albanski narod, ki steje 900.000 dus, razdeljenih v 10 prefektur na 28.000 kvadratnih kilometrov (to je 29 prebivalcev na 1 kvadratni kilometar), in pa veliki 42 milijonski italijanski narod.

Italijanov je, kakor trdi italijansko časopisje, v Albaniji okoli 1000 in so glava obnovitvenega dela, Albansko armado vežbajo italijanski častniki, italijanski vojaški zdravniksi so organizirali povod zdravniške postaje, 20 italijanskih inženjerjev vodi javna dela, italijanski finančniki vodijo albansko narodno banko, po vsej deli so italijanski industriji in trgovci kakor tudi mnogo delavcev specialistov, ki so zaposleni pri gradbi cest in agrarnih melioracijah.

Pod iniciativo Italije se ustavljajo povod osnovne šole, Italijani pomagajo pri politični upravi. Italijani pomagajo izdelati kataster zemlje, Italijani so organizirali sistem nabora, kazensko sodstvo in statistiko. Italijanska geografska kontisija izdeluje karte vsega kraljestva, ki jih dozaj sploh ni bilo. Ogromno je tudi sanitarno delo, ki ga vršijo po vsej Albaniji italijanski zdravniki.

Zgradile so se važne ceste, n. pr. Skader—Puka (80 km); Tirana—Elbasan (50 km); Lušnja—Bruster; Drač—Valona; Milot—Debar itd. Zgradili so

se mostovi: grandiozni most preko reke Mati iz amiranega cementa, dolg 472 metrov s šestimi lokmi; most čez Bojano pri Skadru; most čez reko Darci; most čez reko Drin; drugih 20 velikih mostov in čez 100 majhnih. Vse te zgradbe so izvršile italijanske firme. Sedaj se gradi novo pristanišče v Draču v amiranem cementu, proračunano na 6 in pol milijonov frankov v zlatu; železnica Drač-Tirana; bavodov v Draču in modernizacija mesta; bolnišnica v Tirani in zgradba vladnih poslopij itd. itd.

Vsa ta dela izvršuje S. V. E. A. (Societa per lo Sviluppo Economico dell' Albania), ki je za izvršitev del dala posojilo 50 milijonov frankov v zlatu albanski vladi, katera je to posojilo garantičila z dohodki carine; ker pa ti ne zadostujejo, je dala garancijo tudi italijanska vlada.

Fašistični listi poudarjajo, da se bo obnovitveno delo Albanije v kulturnem in gospodarskem oziru nadaljevalo v podvojenem tempu. Z gospodarsko obnovo Albanije sta v Italiji poverjena ministrstvo za javna dela in ministrstvo za korporacije.

Kreditni zavod za trg. in industrijo

Novi upravni svet imenovan

3. g. Avgust Westen, vleveindustrialec v Celju.

Upravni svet je v svoji seji dne 4. t. m. soščasno odobril podano obširno poročilo o stanju zavoda. Upravnemu svetu je bilo predloženo izčrpno poročilo o izvršenih transakcijah in ugotovljeno, da med Credit-Anstalt, Wien in Kreditnem zavodom za trgovino in industrijo v Ljubljani, kakor tudi napram inozemstvu sploh, ne obstoje niti z ene niti z druge strani nikake obveznosti več.

Iz upravnega sveta ljubljanskega zavoda so izstopili ti: gg. zastopnik Kreditnega zavoda podpredsednik Friedrich Ehrenfest, Makso Antič in Josip Pogačnik, iz nadzornstvenega sveta pa g. L. Rechnitz. Namesto teh gospodov so prišli v upravni svet, oziroma nadzorstvo gospodje, kateri jih navaja komunike. V upravnem svetu Kreditnega zavoda ostanejo gg. Andrej Šarabon, Josip Luckmann, dr. Karl Born, Andrew Gassner, Josip Lavrenčič, Karl Noot, Mihajl Šonda in dr. Fran Windischer, v nadzorstvu pa ostanejo Magister, Rihard Sušnik, Janko Bleweis Trstenški in Franc Urbanc.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po napaka pisalo v našem časopisu. Tako se bo zavod posvetil predvsem tuzemskemu poslu. Ta je pa zelo velik in omenjamo, da se nahaja v koncernu zavoda te-le družbe: Trgovska i obrtna banka, d. d., Novi Sad; Zavarovalna delniška družba Vardare; D. d. Pivovarne Union, v Ljubljani; Tovrnica za dušik, Ruše, Aga-Ruše; združene tvornice oksigenska in acelena; Julio Meijl v Zagrebu; Rude in kovine v Ljubljani; Stavbnia družba v Ljubljani; Arbor v Ljubljani; Kolinska tovarna hranil v Ljubljani; Južna grofa Thurnska jeklarna na Raynah; Ig. Kleinmayer in Fed. Bamberg, Ljubljana; Združene tovarne slamek J. Oberwalder et Cie, Keller et Co., Domžale.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po napaka pisalo v našem časopisu. Tako se bo zavod posvetil predvsem tuzemskemu poslu. Ta je pa zelo velik in omenjamo, da se nahaja v koncernu zavoda te-le družbe: Trgovska i obrtna banka, d. d., Novi Sad; Zavarovalna delniška družba Vardare; D. d. Pivovarne Union, v Ljubljani; Tovrnica za dušik, Ruše, Aga-Ruše; združene tvornice oksigenska in acelena; Julio Meijl v Zagrebu; Rude in kovine v Ljubljani; Stavbnia družba v Ljubljani; Arbor v Ljubljani; Kolinska tovarna hranil v Ljubljani; Južna grofa Thurnska jeklarna na Raynah; Ig. Kleinmayer in Fed. Bamberg, Ljubljana; Združene tovarne slamek J. Oberwalder et Cie, Keller et Co., Domžale.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po napaka pisalo v našem časopisu. Tako se bo zavod posvetil predvsem tuzemskemu poslu. Ta je pa zelo velik in omenjamo, da se nahaja v koncernu zavoda te-le družbe: Trgovska i obrtna banka, d. d., Novi Sad; Zavarovalna delniška družba Vardare; D. d. Pivovarne Union, v Ljubljani; Tovrnica za dušik, Ruše, Aga-Ruše; združene tvornice oksigenska in acelena; Julio Meijl v Zagrebu; Rude in kovine v Ljubljani; Stavbnia družba v Ljubljani; Arbor v Ljubljani; Kolinska tovarna hranil v Ljubljani; Južna grofa Thurnska jeklarna na Raynah; Ig. Kleinmayer in Fed. Bamberg, Ljubljana; Združene tovarne slamek J. Oberwalder et Cie, Keller et Co., Domžale.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po napaka pisalo v našem časopisu. Tako se bo zavod posvetil predvsem tuzemskemu poslu. Ta je pa zelo velik in omenjamo, da se nahaja v koncernu zavoda te-le družbe: Trgovska i obrtna banka, d. d., Novi Sad; Zavarovalna delniška družba Vardare; D. d. Pivovarne Union, v Ljubljani; Tovrnica za dušik, Ruše, Aga-Ruše; združene tvornice oksigenska in acelena; Julio Meijl v Zagrebu; Rude in kovine v Ljubljani; Stavbnia družba v Ljubljani; Arbor v Ljubljani; Kolinska tovarna hranil v Ljubljani; Južna grofa Thurnska jeklarna na Raynah; Ig. Kleinmayer in Fed. Bamberg, Ljubljana; Združene tovarne slamek J. Oberwalder et Cie, Keller et Co., Domžale.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po napaka pisalo v našem časopisu. Tako se bo zavod posvetil predvsem tuzemskemu poslu. Ta je pa zelo velik in omenjamo, da se nahaja v koncernu zavoda te-le družbe: Trgovska i obrtna banka, d. d., Novi Sad; Zavarovalna delniška družba Vardare; D. d. Pivovarne Union, v Ljubljani; Tovrnica za dušik, Ruše, Aga-Ruše; združene tvornice oksigenska in acelena; Julio Meijl v Zagrebu; Rude in kovine v Ljubljani; Stavbnia družba v Ljubljani; Arbor v Ljubljani; Kolinska tovarna hranil v Ljubljani; Južna grofa Thurnska jeklarna na Raynah; Ig. Kleinmayer in Fed. Bamberg, Ljubljana; Združene tovarne slamek J. Oberwalder et Cie, Keller et Co., Domžale.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po napaka pisalo v našem časopisu. Tako se bo zavod posvetil predvsem tuzemskemu poslu. Ta je pa zelo velik in omenjamo, da se nahaja v koncernu zavoda te-le družbe: Trgovska i obrtna banka, d. d., Novi Sad; Zavarovalna delniška družba Vardare; D. d. Pivovarne Union, v Ljubljani; Tovrnica za dušik, Ruše, Aga-Ruše; združene tvornice oksigenska in acelena; Julio Meijl v Zagrebu; Rude in kovine v Ljubljani; Stavbnia družba v Ljubljani; Arbor v Ljubljani; Kolinska tovarna hranil v Ljubljani; Južna grofa Thurnska jeklarna na Raynah; Ig. Kleinmayer in Fed. Bamberg, Ljubljana; Združene tovarne slamek J. Oberwalder et Cie, Keller et Co., Domžale.

Nadalje je razvidno iz komunike, da je zavod vrnil inozemske kredite, o katerem znesek se je tolilikrat, po nap

Dnevna kronika

Koledar

Nedelja, 5. julija: (6. pobinkoštna nedelja.) Círili in Metod, slovanska apostola.

Ponedeljek, 6. julija: Izaja, prorok; Bogomila.

Cerhveni vestnik

Duhovne vaje. Abiturienti Pridite k trdnevnim duhovnim vajam ki bodo v >Domu< od 14. do 18. julija in od 1. do 5. septembra. Oskrbnina znaša za ves čas samo 30 Din. Zglasite se na naslov: Vodstvo Doma duhovnih v Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

Križanska moška in mladenička Marijina kongregacija ima danes popoldne ob 6 redni mesenski shod. Vljudno vabljeni!

Letošnji novomašniki ljubljanske škofije

Danes, dne 5. julija 1931, prejmejo v ljubljanskem stolnici sv. mašniško posvečenje naslednji gg. bogoslove, ki bodo imeli nove sv. maše v našem slednjem redu:

Srečko Huth, dne 12. julija v Radovljici — govor prof. dr. Jakob Kotnik;

Franc Tom, Brezje;

Ciril Zajec, dne 12. julija v Višnji gori — govor prof. Florjan Ramšak, D. J.;

Mihail Burja, dne 12. julija na Boh. Beli — govor kanonik Matija Mrak;

Ivan Caserman, dne 12. julija na Vrhniku — govor prof. dr. Anton Breznik;

Franc Frie, dne 12. julija v Ribnici — govor prof. dr. Fran Trdan;

Franc Mate, dne 19. julija v Ribnici — govor katehet Josip Zužek;

Franc Pahulje, dne 12. julija v Dolenji vasi pri Ribnici — govor prot. Karel Čerin;

Anton Oberstar, dne 6. julija pri Sv. Ani nad Ribnico — govor dekan Anton Skubic;

Janko Medved, dne 26. julija v Frankolovem nad Celjem — govor ravnatelj dr. Franc Volčič.

Brezplačni

3 letni otrok zanetil požar

Št. Jernej na Dol., 2. julija.

Kmalu po 4 popoldne se je oglasil zvon, ki je naznanjal, da gori. Res so se valili oblaki dima, močnejše, silnejše. Kje gori? je vsakdo radovno ovpravševal in že lekel proli smeri požara.

Gorelo je pri kovaču Lešnjaku na Gregorki, ki spada pod vas Smarje. Ognjeni zublji so v trenutku objeli ves kompleks: hišo, svinjak, župno v hram. Razen kovačnice, ki je krita z opeko, je cene pogorelo. Vse drugo je bilo leseno in s slamo krito. Rešili se ni dalo prav nicensar. Se otroke so sosedje, ki so v bližini na polju že pšenico, komaj rešile. Starši so bili na dnu v Pleternjah, otroci pa sami doma. Pa so se igrali z vžigalnikom in nesreča je hotela, da je trtečni otrok zanetil požar, ki je veprelpel v trenutku vse gospodarsko poslopje razen kovačice in še trije najmlajši otroci bi bili sigurno zgoreli, da jih niso sosedje takoj rešile.

Na lice mesta je prišla takoj požarna bramba iz St. Jerneja, ki pa ni mogla stopiti v akcijo, ker ni v bližini nobene vode. Prišla je še požarna bramba iz Gor. Vrhopolja, pa je bilo še premalo cevi za preveliko razdaljo od potoka — približno 500 m — do mesta, kjer je gorelo. Sreča v nesreči je edino ta, da ni v bližini nobene druge hiše, sicer bi bila pogorela vsa vas.

Zavarovan Lešnjak ni bil niti za malenkostno vsoto ne. Je bil sicer pri nem pred kratkim zastopnik zavarovalnic, ki ga je nagovarjal, naj da zavarovali pospolje za slučaj požara, pa tega ni storil, češ da še za davke nima denarja, da bi jih plačal.

Ker ima številno družino — 10 otrok — zemljišča pa razen vrtu, majhne njive in vinograda nobenega, je potreben usmiljenja in pomoči.

Toča

Gornja Saleška dolina, 2. julija.

Ze šest let ni bilo v tej na sadje tako navezani dolini ugodne sadne letine. Letos je precej dobro kazalo. Pa so se privalili včeraj črni oblaki, strašna soparica in ropotanje v ozračju je kazalo, da bo nekaj ugodnega sledilo in res se je proti večeru vrsala med silnimi viharjem močna plaha, vmes pa je padała kol orehi debela toča. Koder je padała med dežjem, se je ne pozna toliko. Pač pa je gredo klesila po zgornjem Saleku, Bevčah, v Lipju pa je bilo najhujše. V Saleku in Bevčah je vzel polovico podelka, v Lipju pa skoraj vse. Ce je že v Pesjem, kjer ni napravila takoznane škode, pobila štiri pod streho bežče pščenice, si takoj predstavljamo, kaj je v prej imenovanih vseh storit kot jajce debeli in rogati led. Planinski travnik na Tisovniku je bil še danes zjurat iz doline videti, kakor bi ga bil sneg pobobil, čeprav še ni pokošen. Da so šipe in stresna opeka pobita in sadje z mladicami in žitu stolčeno, ni treba omenjati. Ljudje so obupani, ker še ječemena ne bodo mogli žeti, ker v višjih legah teden poznje dozori.

Najbolj je prizadeta župnija Šentjanž, Šentjanž na Kozjaku, Smartno pri Velenju, pa tudi Dobrno. Nujna pomoc prebivalstvu!

Osebne vesti

Na juridični fakulteti Aleksandrove univerze v Ljubljani je 3. t. m. diplomiiral g. Jožko Humer iz Polšnika pri Litiji. Čestitamo!

Napredovanju rezervnih narednik-dijakov. V čin rez. topniškega podporočnika števši od 17. decembra 1930 so napredovali med drugimi narednik-dijaki: Ivan Čai, Anton Bajec, Vladimir Klobučar, Bruno Dajč, Vladimir Kukovec, Egon Hager, Fridrich Lorber, Joža Vlah, Oto Giskan, Miroslav Ribnikar, Verner Ketenbach in Gustav Vilhelm; v čin rez. zrakoplovnega podporočnika narednik-dijak Albin Čerček; v čin rez. sanitetnega podporočnika narednik-dijaka dr. Oton Fišer in dr. Josip Muhić;

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebitne dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Zahvaljujte cenik!

v čin rez. sodnega podporočnika narednik-dijaki: Franc Hartman, Aleksander Kuhar, Eugen Špoljaric, Franc Balanč, Anton Strojin, Adoli Korče in dr. Vilim Švarc; za rez. nižjega voj. uradnika IV. razr. sodne stroke narednik-dijaki: Rudolf Ohnec, Stanko Tomšič, Josip Kratina in Ivan Britvič; v čin poročnika korvete vodja III. razr. dijak nautičar Alojz Domjan in v čin rez. inženjer-podporočnika vodja III. razr. dijak tehnik Vinko Horvat.

— Kolonija Boreev v Mrtuljku. Vsem, ki so se priglastili za kolonijo, sporoča uprava sledeče: Odhod iz Ljubljane v nedeljo, 12. t. m. ob pol osmih uri. Zbiranje vsej pol ure prej zunaj pri pomozni blagajni. Priglašenci z dežele počakajo na peronu. Potem bodo šli vsi skupaj v poseben vagon, označen z napisom »Boreci«. Iz Ljubljane do namembne postaje velja četrtninska vožnja za delnice in dežele do 16. leta. Koloniste bodo spremljeni Borci v krojih (zeleni srajca, rdeča ruta itd.). Tabornino je plačati vsaj do srede, 8. t. m., sicer ne moremo z nikomer računati, čeprav se je pri glasil. Prtljago bomo v Mrtuljku pustili na postaji, odkoder se bo z vozom prepeljala na taborišče.

— Usmiljenim srečem priporočamo ubogo dužino z več neprekobljenimi otroci. Darove v denarju in živilih sprememb vratar križanskega samostana, kjer je sedež Stolne Vincencijeve konference, ali pa uprava našega lista.

— Zobni atelje dentist Ivan Radovan, tehnik, Ljubljana, Šelenburgova ul. 4, od 11. do 19. julija ne sprejema.

— Pred potovanjem si nabavite neobhodno potrebno polnilno pero, ki ga dobite v trgovini IV. Bonač, Ljubljana, Šelenburgova ulica 5. Zlata polnilna peresa od 50 Din naprej.

— Pri slabih prebavi, pomanjkanju krvi, bledici, shujšanju, obolelih žlezah, kužnih župuščajih, tvorih urejuje naravna »Franz-Josef« grenčica izborna tako važno delovanje prebavil. Odlični zdravnik so se prepričali, da »Franz-Josef« vodo celo najnežnejši otroci lahko preneso. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Jesenice

Jeseničani imamo že par nedelj po vrsti to ali osočanost. Tudi danes bo ponemben dan, ko bo blagoslovjen in prometu izročen novi železobetonski most čez Savo v Kurji vasi. Posestniki, ki imajo onkraj Save svoja zemljišča so težko pričakali tega dne in so ga zato tembolj veseli. Most je zgradila stavbna družba ing. Dedeck po naročilu jeseniške mestne občine. — Kakor izginjajo drugi za drugim starci in prijatelji, tako tudi stavbe, katerih smo bili vajeni od otroških let. Izginilo je namesto staro in častiljivo zdano znamenje na Stari Savi, nazivano Trevnovo znamenje. — Čez novi betonski most se bo promet zelo ojačal, ker je to do Radovljice gori edini trdnješki most, ki pride v poštev za težka vozila, zato se je moralno znamenje umakniti, da napravi prostor široki cesti do mosta. Vsa dolga leta se je pri tem znamenju vršil ob procesiji sv. R. T. tretji blagoslav, torej letos zadnjikrat. — A tudi drugo, istotako zdano znamenje, ne dače od prej omenjenega, je moralo dati prostor za stanovanjsko hišo, ki se na enem mestu gradi. — Dramski odsek Krekovega prosa, društva bo danes zvezcer nastopil na Smartinskem odru pri Kranju z burko »Radikalna kura« pod režijo smartinskoga rojaka in jeseniškega kaplana g. Finžgarja.

Domžale

Nesreča nikoli ne počiva. Petletni Vinko Januš, gostilničarjev sin, je lezel na kozolec ter padel raz njega. Zlomil si je desnico. To je že tretji slučaj tekmo enega tedna. — Solski učenec Zorko Fuggar se je v svoji razposajenosti obečal na verigo, ki je vezala dva voza, napolnjena s senom. Padel je ter se močno poškodoval po vsem telesu. Zdravi se doma.

Tretje gasilno društvo se snuje v naši občini in sicer v Studi. Prijavljenih je že 28 rednih in 12 podpornih članov.

Radio Ljubljana

Kranj

Nabori. Letosno rekrutovanje in pregled se bo vršilo v posloju dekliske šole v Pungratu po slednjem redu. V soboto, dne 18. julija so na vrsti občine: Senčur, Smlednik, Jezerš; v ponedeljek, 20. julija občine: Stražišče, Majvica, Sv. Jošt; torek, 21. jul. občine: Naklo, Cerklje; sreda, 22. jul. občine Kranj, Hrastje, Preddvor; in v četrtek, 23. jul. občine: Predlje, Voglje, Velesovo.

Društveni izlet. Prosvetno društvo v Kranju bo priredilo prihodno nedeljo, dne 12. julija svoj društveni izlet v Preddvor. Slične izlete vsaj enkrat v letu društvo že več let prera.

Davkoplavevaleci. Imenski razpored zemljarine, osnovnega in dopolnilnega davka je izvršen. Istotako je končana odmera davka za rentante in razpored odobren. Razporedi vseh navedenih davkov so davkoplavevalec na vplet sam še do 7. julija.

Prostovoljno gasilno društvo na Kokriči pri Kranju priredi danes popoldne ob treh vrtino veselico na vrtil g. J. Laknerja.

Novo mesto

Občni zbor strelske družine se vrši danes ob 10 dopoldne v mestni dvorani. Vsi prijatelji tega sporta vabljeni!

Na Gorjancih se vedno ili. Poročali smo že obširno o požaru, ki je pred 14 dnevi izbruhnil na Gorjancih pri Šiškovi lesni tovarni. Ogenj se ni udrušen in še vedno tli pod velikanskim kupom žaganja. Po najnovejših poročilih je uničenega vsega ognja in vročine več kot 3000 kv. metrov gozda. Vsega gozda, ki spada k tovarni, je v celoti 808.000 kv. metrov in je zavarovan za 1.500.000 Din. — Pod nasipom pa bo tlelo in gorelo še dolgo.

Madam, ne bojte se solnca, Vašo lepoto in Vašo svežost povdignite s sončenjem ob uporabi NIGGEROL olja in krema za solnčenje in masažo.

Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova št. 5.

Ribnica

Izredna odlika je doletela letos ribniško župnijo. Dne 5. julija, na dan naših apostolov sv. Cirila in Metoda, bodo v Ljubljani v mašniške posvečeni kar trije ribniški župljani, za gotovo pa pričakujemo za jeseni še štrelce. Tako bodo v Ribnici na mesec kar tri nove maše. Novomašnik g. Anton Oberstar bo pel novo mašo v torek, dne 7. julija ob pol 9 na gori Sv. Ane nad Ribnico v prijazni podružnici, kjer gotovo še nikoli ni bilo tako slovesnosti. Novomašnik g. Franc Frie bo imel svojo novo mašo v Ribnici v nedeljo, dne 12. julija ob 10. tudi v Ribnici. — V ribniški dekaniji pa bosta ta mesec še dve nove maše, in sicer jo bo daroval v nedeljo, dne 12. julija g. novomašnik Franc Palubelj v Dolenji vasi pri Ribnici, nekaj salzejanski novomašnik pa isto nedeljo na Robu pri Velikih Laščah. Tako bodo v ribniški dekaniji kar tri nove maše na eno nedeljo. Pač izredno leto! Bog blagoslovil vsem gospodom novomašnikom njihovo življenjsko pot!

Od solnca zagorelo zdravo kožo

mladeničke svežosti, zdravega igleda Vam dasta

NIVEA-CREME NIVEA - ULJE (olje za kožo in masažo)

Oboje vsebuje edino svoje vrste encerit ki neguje kožo, oboje oblažuje nevarnost solnarice, in daje telesu prekrasko barvo tudi ob oblaženem nebu. Nivea creme hladil telo kadar je vroče. Nivea olje ga varuje pred prehlado. Vselej vredno vselej.

Tako se lahko tudi ob hladnih dnebi kopljati na zraku in v vodi. Nivea-creme Din 5° — do Din 22°. Nivea olje Din 22° — Din 35°.

Proizvaja: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO, d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčeve ulice št. 24.

Novi grobovi

Na Dunaju je umrl 30. junija t. l. g. Oto Pleinert, nadzornik Avstro-ogrskih banke v p., v starosti 78 let. Pokojni, ki je bil oče avstrijskega generalnega konzula g. dr. Hermana Pleinerta v Ljubljani, je užival v bančnih krogih velik ugled in splošno je bil splošno zelo priljubljen. Pokojniku blag spomin, težko prizadetim pa naše najiskrenješ se sožalje!

Ostale vesti

— Proslava stolnici rojstva Frančeta Levstika. Odbor za proslavitev stolnici rojstva Frančeta Levstika v Vel. Laščah je dovršil vse priprave za svečano proslavitev, ki se bo vršila 25. in 26. julija v Velikih Laščah. Ob priliku proslave bo tudi odprt profilnega reliefa Levstikove glave, ki bo nameščen na spomeniku, ki je bil postavljen že leta 1889. Medaljon se nahaja že v Velikih Laščah.

— **Odhod**

Nova učiteljska organizacija JUU

G. Ivan Dimnik - novi predsednik

Ljubljana, 4. julija.

Davi ob 8 se je pričelo ustanovno zborovanje nove učiteljske organizacije JUU, sekcije za dravsko banovino, kakor jo določi novi uradniški zakon. Za slovensko učiteljstvo to ne pomenja stvarno mnogo spremembe, ker je delokrog ljubljanskega poverjeništva UJU tako in tako obsegal vse učiteljstvo Slovenije. Odpadejo pač učitelji iz Belje krajine, s katerimi pa ostane slovensko učiteljstvo še nadalje v tesnih kulturnih in duševnih stikih. V organizacijo pa pridejo sedaj še učitelji iz črnskega okraja.

Današnje zborovanje je otvoril dosedanji predsednik g. Škulj. Zborovanje se je udeležilo mnogo učiteljstva, okoli 200, med temi delegati skoraj vseh društev. Zborovanje velja kot II. kongres učiteljstva dravske banovine in ustanovna skupščina sekcije JUU za dravsko banovino. Otvoritvi je prisostvoval predsednik glavnega odbora JUU g. Damjan Rašič.

Prvo poročilo je podal g. Hren. Poročil je o gospodarskih problemih učiteljstva. Izvajal je: Ko

je učiteljstvo sredi najhujših bojev in kaosa postavilo svojo organizacijo na strokovno podlago, je poznejši razvoj pokazal, da je šlo po pravi poti.

Žal, pa se ni pravega napredka na gospodarskem polju, kar je pač kriva pomanjkljiva vzgoja učiteljstva v gospodarskih vprašanjih. Tako ima n. pr.

Učiteljska tiskarna le okoli 200 zadružnikov izmed 4000 slovenskih učiteljev. Hranilnicu in posojilnicu učiteljev, ki posluje nad 30 let, ima zaradi starejše organizacije premajhen obseg. Enako se le slabotno gibljivo nekatere druge učiteljske zadruge. Med temi pa so odlične »Samopomoč«, Mladinska Matica ter delno tudi gospodarska pomoč in Dom učiteljev. Govornik je v ozdravljenje splošnih razmer priporočal predvsem boljšo gospodarsko vzgojo učiteljstva.

Poverenik g. Škulj je nato pozdravil med tem došlega prosvetnega šefu dr. Lončarja, ki je nato pozdravil zborovanje in priporočal učiteljstvu čim tesnejše združevanje in strnitev v lastni strokovni organizaciji.

K debati k poročilu g. predsednika se je oglašilo več govornikov.

Sledila so poročila odsekov, tako šolskopravnega odseka, pri čemer se je razvila živahnega debata o »Popotniku«, »Učiteljskem Tovarišu«, »Prosveti«, dalje gospodarskega odseka, Mladinske Matice, »Našega rodu«, odseka za obrtno in trgovsko nadaljevalno šolstvo, pevskoga odseka, ki je sklenil, da postane pevski zbor UJU odsek novega JUU za dravsko banovino, odseka za narodno obrambno delo, odseka za narodno prosveto, odseka za kmetiško in gospodarsko šolstvo itd. Vsi odseki so stavili celo vrsto raznih predlogov in zahtev.

Poverenik g. Škulj je pozdravil med tem še

bivšega nadzornika in starega predstavnika g. Franca Gaberščeka.

Razvnela se je posebno debata o udeleževanju mlajših moči v organizaciji.

Konstituiranje novega društva.

Predsednik je nato prevzel starostni predsednik g. Schell. Tako nato so pod vodstvom g. Roša iz Celja prišli v dvorano trije delegati društva za celjski okraj. To društvo namreč od sprejetja znane deklaracije in hotelo sodelovali z UJU. Je pa bilo to društvo eno najmočnejših učiteljskih društev v Sloveniji.

Predsedujoči g. Schell je predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravni brzojavki min. predsedniku gen. Živkoviču in prosvetnemu ministru Maksimoviču. Vse tri brzojavke so bile z navdušenjem sprejeti.

Zatem so prišle na vrsto volitve. Kandidatna lista je bila sestavljena že prejšnji dan, sedaj pa je bila vnovič pretresana ter nato soglasno sprejeta. Izvoljeni odborniki so takoj nato konstituirali odbor.

Predsednik: Ivan Dimnik, dosedanji urednik »Učit. Tovariša«; I. podpredsednik Mira Engelman, II. podpredsednik Viktor Grčar, tajnik Josip Kobal; odborniki: Janko Polak, Franc Voglar, Karol Mavrič, Franc Mrvar, Leopold Kopač, Miloš Verk, namestniki: Metod Kumelj, Ciril Hočvar, Stefanija Šubert, Janko Knopič. Nadzorni odbor: predsednik Ljudevit Ivanjišić, podpreds. Ljudevit Musek, zapisnik: Matija Brezovar, Anka Mešiček, Metod Požar, za namestnika pa: Alojzij Lušin in Alojzija Modic. V glavnem odboru JUU so bili izvoljeni: Josip Kobal, Dušan Šestan in Anton Hren, za namestnika pa Metod Kumelj in Jožica Likozar.

Predsednik g. Dimnik se je nato zahvalil z govorom, v katerem je proslavil važnost načela pred osebnimi ambicijami ter važnost delitve dela. Potrebujemo sposobnih, strokovno izobrazjenih delavcev, sedaj ni več čas za univerzalne delavce. V odseku bo treba spraviti prave, zmožne ljudi. Zahvalil se je tudi vsem dosedanjim sodelavcem.

Predsednik glavnega JUU g. Rašič je imel nato še lep govor, v katerem je poudarjal naloge učiteljskih organizacij v čast kralja, domovine in naroda ter v korist učiteljskega stanu.

G. Ljudevit Musek je poročil še o proračunu za prihodnje leto, ki je bil v celoti soglasno sprejet. S tem je bil občini zbor zaključen.

Novo društvo JUU, sekcija za dravsko banovino šteje 34 društva z okoli 4000 članov. Novi predsednik g. Ivan Dimnik je znan, tih delavec v učiteljski stanovski organizaciji. Njegova zasluga je bila predvsem znana deklaracija, katero je učiteljstvo odobrilo 1. 1926 v Celju in s katero se je končno ostreslo tedanjega skodljivega vpliva neke stranke na svojo organizacijo.

Mariobor

□ Inženjer je postal Demeter Kimovec, sin mariborskoga odvetnika dr. Kimovca. Rojen Tržič, je na visoki tehnični šoli v Gradcu napravil drugi državni izpit iz kemikalijoteknične stROKE s prav dobrim uspehom ter je dobil diploma inženjerja. Iskreno čestitamo!

□ Poročila sta se v Magdalenski cerkvi v Mariboru gosp. Anton Hoste, stavbenik iz Radovljice in gdje Gizela Dolajš, hišna posestnica v Marioboru. Obilo sreč!

□ Več je Mariborčanov. Svojčas smo v smislu tozadovnih podatkov, ki smo jih dobili na mestodajnem mestu, objavili, da šteje Maribor 33.141 prebivalcev. Sedaj pa se je naknadno dognalo, da je napravil števni stroj napako za 780 prebivalcev tako, da šteje obdravsko prestolico dejansko 33.921 prebivalcev.

□ Mestni uslužbenci, člani zadruge Pohorski dom, so imeli v petek svoj redni letni občini zbor. Delovanju zadruge od ustanovitve sem je izčrpno poročal zadružin načelnik inž. Černe; zadružna je prinesla svoje delo leta 1929 z velikim idealizmom in požrtvovnostjo in ta svoj cilj že letos uresničila. Tajniško poročilo je podal Zorlut, blagajniško pa Novšak. Pri volitvah je bil v glavnem izvoljen dosedanji odbor z nadsvetnikom inž. Černetom načelu; tajniško mesto je prevzel magistratni tajnik Jože Gorup.

□ Ob veliki udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev se je izvršil pogreb blagopokojnega Ivana Gruberja, tista uglednega mariborskoga trgovca Ivana Kovača na Frankopanovi cesti. V prišršnih besedah se je poslovil od pokojnika magdalenski kapelan Cafuta. Bodil blagemu pokojniku ohranjen svetel spomin!

□ Grobovi. Umrila je v starosti 45 let trgovčeva soproga Neža Seifried od Sv. Ane v Slovenskem gorju; pogreb danes ob 16 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. — Umrila je vodva po poštem poduradniku Marija Weiss, stara 74 let; Studenci, Aleksandrova 7; pogreb danes ob 16 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. — V splošni bolnišnici je umrla delavčeva žena Marija Ogner, stara 66 let. Pogreb bo ju tri ob 17 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. Blagim rajnicam fasten spomin, žalujočim naše najgloblje sožalje!

□ Železna roka... Organi mestnega tržnega nadzorstva so zaplenili včeraj nekemu mesarju dve zaklani teleti, ker je bilo mese menda plesnivo.

□ Pri podiranju hiše v Hočah se je ponesrečil 46 letni delavec Karel Golob; stril si je po nešrečenem naključju levo nogo v gležnju. Odpremili so ga v splošno bolnišnico.

□ Na velikem trgu je bilo včeraj kakor po navadi obilo blaga. Kmetje so pripeljali pet voz krompirja, ki so ga prodajali po 1.50, novi pa po 2.50 do 5. Kumarec po 1–5; fižol v strožu po 3 do 5; grah 8–10; karfijola po 1–6; sveže zelje 1.50–4; paradižniki 12; glavnata solata 0.50 do 1.50; špinata 1; gob 1–2. Na perutinarskem trgu je bilo na prodaj 96 kokoši, 510 piščancev, 68 rac, 36 gosi in 6 puranov. Precej blaga je bilo tudi na sadnem trgu; črešnje so se prodajale po 1.50 do 2.50 liter, hruske pa po 14 do 16.

□ Pod voz je prišel 27 letni delavec Franc Stanec. Zadobil je na obeh nogah tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v splošno bolnišnico.

□ Za čast Maribora. Danes popoldne ob 18 se pomerijo v Ljudskem vrtu naši Mariborci v oddelčni semifinalni prvenstveni tekmi s celjskimi Atletiki. Beločrni se bodo prav gotovo postavili,

razen če bi nasprotnika utegnili podcenjevati; ni dobro podcenjevati nikogar.

□ Dijaki šahisti se gibljejo. Tukajšnji Dijski šahovski klub je razpisal šahovski turnir z lepimi nagradami. Prijave sprejemajo do 10. t. m. vsak dan od 18 do 20 šestošolec Bogdan Pušenjak in sicer v paviljonu na terasi pri Treh ribnikih. Prijavnina 10 Din, za člane 5 Din.

□ Društvo sadnih trgovcev v Mariboru je priredilo v poslednjem času več poučnih tečajev, zdržanih z istočasnim zborovanjem na katerih se je obravnavalo stanje sadjarstva v mariborskem okrožju ter se je razmotrivalo vprašanje čim uspešnejše sadne trgovine, ki obeta tudi letos lepe možnosti vnovičenja sadja.

□ Brez sledu je izginila od svojega gospodarja služkinja Terezija Furman. V poslednjem času je bila zelo deprimirana in se je batila da je izvršila samomor.

□ SSK Maraton. V sredo ob 20 v Zadružno gospodarsko bančki sestanki članov zimskosportnega odseka. Važno radi razgovora o nabavi opreme.

□ Vinotič majorja Zencovich Razvanju Pivola, še odprt.

Pri glavobolu

Živčnih in revmatičnih bolečinah in protin delujejo zanesljivo Togal tablete. Pripomorete od tiševje zdravnikov. To zdravilo lahko zanesljivo kupujete tudi vi. — Dobri se v vseh lekarnah.

Celje

□ Redka slovesnost v Celju. V četrtek, 2. julija na god Marijinega obiskovanja so se zbrali v Celju na povabilo g. prelate dr. Slavca Matije gospodje, ki so sprejeli pred 50 leti v Mariboru mašniško posvečenje. Prišlo jih je od 14 še živečih gospodov 12 in sicer: Bosinc Janez, Jager Avguštin, dr. Kociper Janez, Kosi Jakob, prelat dr. Slavič Matija, Spindler Franc, Pušnik Anton, Ravter Jakob, Stergar Anton, Stuhel Franc in Vračko Evald, 2 gospoda Gorican Janez in Zajec Janez pa sta bila zadržana. Tovariši so se sestali v Celju, kjer je bil g. dr. Slavci od 1. 1905–11 nemški pridigar in katehet. Celjanji so odlične goste sprejeli z velikim veseljem ter se v obilnem številu udeležili slovesne sv. maše, ki jo je daroval g. prelat dr. Slavci ob asistenciji dveh tovarisev v lepo okrašeni Marijini cerkvi. Med sv. mašo je prepel pod vodstvom g. Mihičiča cerkev zbor od Sv. Jožeta tako lepo, da se gestje niso mogli dovolj zahvaliti. V zvezi s poročilom o tej slovesnosti lahko omenimo nekaj interesantnega iz dijaških let gg. jubilantov. To je bil namreč prvi letnik, ki so zanj Nemci milostno dovolili paralelske s slovenskim učnim jezikom. Seveda so obenem prerokovali za ves letnik, da fantje ne bodo izdelovali v višjih nemških razredih. Pa so imeli smolu s svojimi prerokovanji; kajti v omenjenem letniku je bilo potem zelo veliko odličnjakov, dotlej največ v enem letniku mariborske gimnazije. Gospodje pa so tudi kasneje v življenju storili vsak svojo dolžnost. Želimo gospodom še prav mnogo uspeha pri njihovem nadaljnem delu za blagor bližnjega in

Brezplačna pojasnila daje list finančnikov »Der Anlagebote«, Wien I., Glucksgasse 2, poleg kapucinskih grobnice

Blesteči zobje – povečana dražest

Smehljajte se — in že Vam
dajo blesteči beli zobje novi čar.
Erasmic Savon Dentifrice povroči in ohrani biserno bele zobe,
je prijetno parfumiran in napravi
usta sveža in zdrava.

ERASMIC
SAVON DENTIFRICE

XESD 181-075 THE ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND

Št. Jernej na Dolenjskem

Kam danes? Na Dol. Mokro poleje pogledat »Divjega loveca«. Saj se za to priredeite ne zanimajo samo v Št. Jerneju, temveč tudi po sosednjih farah: udeležbo so obljubili iz Novega mesta, Kostanjevice, St. Petra, Brusnic, Rake, Sv. Križa in celo iz Ljubljane je prišel glas, da jih zanima, kako in kaj bo. Saj so prijubljeno igro »Divjega loveca« uprizorili že na številnih naših podeželskih održih, zlasti takoj veliko. Kar ne morejo si nekateri predstavljati, misleč, da ne bo nič odra. Pa stoje že cela naseljava, cela vas: Zavrnikova, Lisjakova in Dolinarjeva hiša, gostilna pri Grozdu, kovačnica Juretova, cerkev. Hiše so krite s slamo. Razume se, da je bilo veliko dela, predno je bilo posredno pripravljeno. Pa bo morda ravno ta prireditev dala poguna tudi drugim društvom, da bodo poskusili o priliki vprizoriti kako igro na prostem. Zato le pridite pogledat, zlasti še člani dramatičnih odsekov. Igra se prične ob pol 15. uri.

Zobni atelje

I. Hribovšek, Zagorje ob Savi
ostane zaprt do 26. julija.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 5. julija: 9.00 Jože Okorn: O čebelarstvu. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.30 Versko predavanje p. dr. R. Tominec. — 11.00 Samospesi gospodinčne Stefie Korenčanove. — Salonski kvintet. — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče (nove plošče). — 15.00 Profesor Pengov: O reji plemenitih kožuharjev. — 16.00 Duet: Mandolina in kitara. — 17.00 Karel Čapek: »R. U. R.« drama, Krekova mladina. — 20.00 Samospesi ge. Jeanete Perdanove. — 20.45 Prenos plesne glasbe iz Park hotela Kazino na Bledu. — 22.00 Cas, dnevne vesti. — 22.15 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 6. julija: 12.15 Plošče (Mešani program) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Dr. Reja: Klima in človek. — 20.30 Gdč. Cilka Krovčeva: Gospodinjska ura. — 21.30 Plošče.

Drugi programi:

A. Sušnik.

Zakon o agrarni reformi

V »Službenih novinah« od 26. junija 1931 je objavljen zakon o likvidaciji agrarne reforme na veleposetivih in je s tem dnem tudi stopil v veljavno. V naslednjem hočemo vse agrarne interesente opozoriti na glavne in najvažnejše določbe tega zakona.

Katera veleposetiva spadajo pod agrarno reformo?

V dravski banovini se smatrajo kot veleposetiva, ki pridejo pod ta zakon, tista posestva, ki presegajo 130 katastralnih oralov zemlje, ki se da obdelati, ali pa 347 oralov zemljišča sploh. Kot lastnik pride v poštev tisti, ki je vpisan v zemljiški knjigi na dan 27. februarja 1919, razun onih sprememb, ki so se izvršile pozneje, in so bile odobrene od ministrstva za poljedelstvo. Kot zemlja, ki se da obdelati, se smatrajo travniki, vinogradni, vrtovi, sadovniki, hmeljišča, rizna polja in tisti pašniki, ki so sposobni tudi za drugo kmetijsko kulturo.

Pod odredbe tega zakona ne spadajo državna zemljišča, ki se obdelujejo v lastni režiji, ali služijo pot vzorna posestva, ali ki imajo poseben kmetijski namen. Samoupravna posestva, ki se izdajajo v zakup, se bodo razlažila brez ozira na velikost. Pri imovinskih občinah velja to samo v toliko, kolikor je bilo že pred objavljenjem tega zakona določeno za svrhe agrarne reforme. Od agrarne reforme so izvezeta tudi cerkvena veleposetiva, gozdovi, neobdelana zemlja in vse površine teh veleposetev, vse kar do dne, ko je stonil ta zakon v veljavno, t. j. do 26. junija t. l. ni bilo privedeno v agrarne svrhe.

Kdo bo dobil zemljo?

Osebe, ki dobijo zemljo (subjekti agrarne reforme, agrarni upravičenci) so krajevi agrarni interesenti, kmetijski obrtniki, dobrovoljci, optantni in drugi kolonisti, država, samoupravna telesa, skupine poljedelcev, pravne osebe z občekoristnimi nameni in absolventi višjih in nižjih kmetijskih šol.

Vsi agrarni subjekti, ki so do dne objavljenja tega zakona dobili zemljo v začasni zakup, morejo še nadalje ostati upravičenci za razlastitev po § 26, tega zakona. Sicer pa bodo dobili zemljo v prvi vrsti kmetje iz najbližjih okolnih vasi. Ce se kaj ostane, pridejo na vrsto tiste vasi, ki ne leže tako daleč, da bi zemlje valed oddaljenosti ne bilo mogoče racionalno obdelovati. In šele potem, ko so se zadovoljili sorazmerno vasi kmetje, pridejo na vrsto voki obrtniki, ki so se že dosedaj bavili s kmetijstvom, pa niso mogli izdržavati z tem sebe in svoje družine.

V občinah, kjer pride agrarna reforma v poštev, se ustanovijo občinski agrarni odbori, ki bodo sodelovali pri razlastitvenem postopku. Potem, ko se bo v določeni občini na običajen način javno razglasil in na javnem mestu javno pribil sklep kraljevske banske uprave, koliko in kakšna zemlja se ima razdeliti v določenem okraju, imajo vse agrarni interesenti pravico staviti svoje zahteve, oziroma pritožiti se na ministrstvo za poljedelstvo. Pritožba ima odložljivo moč.

Koliko zemlje bo dobil posameznik?

Pomniti je treba, da morejo dobiti zemljo samo tiste kmetiske družine, ki ali sploh nimajo zemlje, ali pa imajo izpod 10 oralov take zemlje, ki se da obdelati. Nobena družina pa ne sme dobiti več zemlje kakor toliko, da vsa površina z lastnim zemljiščem vred ne znaša več kakor 10 katastralnih oralov. Izvete so samo tiste družine, ki imajo več kakor 10 članov, ki žive v skupnem gospodarstvu; pa tudi te smejo dobiti samo toliko zemlje, da z lastnim zemljiščem vred pride na vsakega člena 1 katastralni oral.

Koliko zemlje oziroma pašnika bodo dobili posamezni agrarni interesenti in kdo bo pri tem prisel v poštev, bo določila posebna potujoča komisija, ki jo bo imenoval minister za poljedelstvo. Sklep te komisije se bo dostavil vsakemu agrarnemu upravičencu posebej, ki pa ima v smislu § 55. pravico v roku od 15 dni od dne dostavitev pritožiti se na kraljevsko bansko upravo. Ta rešuje pritožbe končno veljavno. Dokler pritožba ni rešena, se odločba komisije ne more izvršiti.

Če so agrarni interesenti, država, samoupravna telesa in pravne osebe z občekoristnimi nameni ali pa absolventi višjih in nižjih poljedelskih šol, tedaj odloča glede agrarnih subjektov in glede površine kakor tudi o pogojih pri razlastitvi v vsakem posameznem slučaju minister za poljedelstvo po § 54. zakona o agrarni reformi.

Pravica do pašnikov in gozdov.

Zelo važen je za agrarne interesente § 24. tega zakona, ki jima daje pravico tudi do pašnikov in gozdov. Ta določba se glasi: »Občine, zemljiščne zajednice, imovinske občine in skupine kmetov kot pravne osebe, so lahko agrarni subjekti za tiste pašnike, ki niso sposobni za drugo kmetijsko kulturno.«

V tistih krajih pa, kjer je pomanjkanje zemljišča, ki se da obdelati, in kjer je prebivalstvo navezano na gozdnino gospodarstvo, ali pa so zemljišča zaradi podnebja nesposobna za obdelovanje, tam morejo spredaj navedeni agrarni subjekti postati agrarni upravičenci za gozdove, ki so potrebeni za pašo, za preskrbo s kurivom in gradbenim lesom, za domačo industrijo i. t. d., v kolikor to niso meščanski gozdovi in gozdovi cerkvenih veleposetev, ki so izvezeti po § 10. tega zakona. Ta določba velja za področje cele dravske banovine. Vendar pa pridejo v poštev samo tisti gozdovi, ki presegajo 1000 ha.

Do kdaj?

Posebno važna je še točka 6. istega § 24., ki določa rok, v katerem je treba vložiti prošnje za dodelitev gozdova. Ta odredba se glasi: »V roku od 30 dni po tem, ko stopi ta zakon v veljavno, je to do 26. julija t. l.

morajo agrarni interesenti predložiti svoje prošnje za dodelitev gozdnega zemljišča preko banske uprave ministru za poljedelstvo, ki bo v sporazumu z ministrom za sume in radaike odredil potreben postopek ter bo v sporazumu s predsednikom ministarskega sveta donesel končno rešitev v roku od 6 mesecov. Po tem roku (30. t. m.) ni mogoča nobena zahteva več. Na to določbo se agrarni interesenti, ki pridejo v poštev pri razlastitvi gozdov, ne posebej opozarjajo. Način, da ne zamudijo roka 30 dñil. Pozneje bi bila vsaka prošnja brezuspešna.

Ali je mogoča revizija agrarnih interesentov?

Revizija agrarnih interesentov, ki so že pred tem zakonom pravomočno obstajali, se po § 57. tega zakona mora izvršiti, če to predhodno odobri kraljevska banska uprava. Vendar pa se agrarnim interesentom, ki so že dosedaj imeli zemljo v kupu, ta zemlja more odvzeti samo v tem slučaju, če po obstoječih zakonih niso imeli pravice do zemlje, ali pa že niso izpolnjevali pogojev, pod

katerimi so zemljo dobili. V izrednih slučajih pa daje § 58. vseeno ministru za poljedelstvo pravico, da more odrediti revizijo agrarnih subjektov tudi izven § 57. navedenih predpisov.

Odškodnina za razlaženo zemljišče.

V krajih, ki so imeli na dan 27. februarja 1919 že kataster z določenim čistim katastralnim nosom, se določa odškodnina na podlagi čistega katastralnega donosa. § 28. agrarnega zakona določa širi razreda agrarne cenitve. V prvem razredu pridejo zemljišča, ki spadajo v prvi in drugi razred starega čistega katastralnega donosa; v drugem razredu pride tretji in četrtni razred starega katastralnega donosa; v tretji razred peti in šestti razred čistega katastralnega donosa; v četrtni razred pa sedmi in osmi razred čistega katastralnega donosa.

Cena se določi na ta način, da se vrednost prvega razreda znaša za 20%. Cena tretjega razreda se dobi, če se vrednost drugega razreda znaša za 20%. Cena četrtega razreda pa se odredi tako, da se vrednost tretjega razreda znaša za 50%. Za pašnike in vinograde velja isto, samo s tem razločkom, da se kot cena prvega razreda agrarne cenitve vzame star čist katastralni donos pašnika prvega razreda in se pomnoži s 160.

Kako se bo plačevala odškodnina?

Odškodnina za razlaženo zemljo plačajo agrarni subjekti sami. Za zemljo, ki je dobilo dobrovoljci, pa plača odškodnino država.

Dosedani lastniki razlažene zemlje dobivajo odškodnino v obvezni. Privilegirane agrarne banke ali pa v gotovem novcu direktno od agrarnih interesentov. Za en ali drug način plačevanja se morajo odločiti pred razlastitvijo.

Ako se veleposetniki odloči za neposredno plačevanje, bodo agrarni interesenti plačevali veleposetniku skozi 20 let anuitete (letne zneske) v gotovem denarju s 5% obrestmi vred, vsako leto dne 1. oktobra. Lahko pa se seveda plača tudi cela vsota naenkrat ali pa v gotovih obrokih. Veleposetnik ima pravico za celo vsto z obrestmi vred vključiti se hipotekarno na nepremčinah agrarnega interesenta na prvem mestu. Kdor eno leto z placilom zaostane in se tudi v 3 mesecih ne zmeni za opomin, zapade rubežni.

Če pa bo veleposetnik dobil odškodnino v obveznicah Privilegirane agrarne banke, bodo morali agrarni interesenti na isti način plačevali skozi 20 let anuitete Agrarne banke, če ne bodo rajoči plačali vse vsote naenkrat ali v dogovorjenih obrokih. V tem slučaju se Agrarna banka vknjiži na prvem mestu.

Obveznice Privilegirane agrarne banke.

Privilegirana agrarna banka bo izdala obveznice po nominalni vrednosti od 500, 1000 in 10.000 Din z napisom: »Obveznice Privilegirane agrarne banke za likvidacijo agrarne reforme na veleposetivih. Te obveznice se glase na donosu in se obrestujejo po 4% od 1. oktobra 1932. leta ter se izplačujejo na koncu vsakega koledarskega leta. Amortizacija obveznic se bo vrnila skozi 20 let, počeni od 1. oktobra 1933 in sicer vred z 10% obresti od 1. oktobra 1933 in sicer do konca žrebjanja ali pa z odkupom na domačih borzah.

Kolonizacijski fond.

Za pokritje upravnih stroškov in za kolonizacijo se ustanovi pri ministrstvu za poljedelstvo kolonizacijski fond. V ta fond morajo plačati veleposetniki od odškodnine za razlaženo zemljo do 1000 oralov 10%, od 1001–5000 oralov 15%, od 5001–10.000 oralov 18%, preko 10.000 oralov pa 20%. V isti fond plačajo ravno tako tudi agrarni interesenti 5% od določene odškodnine v gotovem novcu v roku od 30 dni, potem ko je razlastitev postala pravomočna, nadaljnih pa 5% po vteku enega leta.

To so glavne določbe zakona o agrarni reformi, ki smo ga tudi v Sloveniji že dolgo časa težko pričakovali.

Cene pšenici

Včeraj je trgovinsko ministrstvo sporočilo, da morajo kupček plačati producentu te-te cene (pšenica mora odgovarjati seveda vsem pogojem): za takovano šlepovsko blago se bo plačevalo 164–175 Din po kakovosti, za vagonsko blago pa veljajo te-te cene: gbl. blago 80 kg 1% 170, Sombor 79 kg 2% 165, isto banatsko blago, glavna proga Srbije do Cuprije 77 kg 3% 160, isto glavna proga od Parčinja na jug in Kumanovo, Kosovo 75 kg 4%, Srem, Slavonija in Hrvatska. Če blago ne odgovarja, se plačuje za vsako stopinjo manjša hektolitrske teže 1 kg od 100 kg, za vsak odstotek več primesi 1 kg od 100 kg pšenice.

Privilegirana izvozna družba bo kupovala žito po slednjih pogojih: 1. Kdor od prodajalcev te-te cene želi poslovati z družbo, se mora, če je zadružna, registrirati preko svoje zveze, če je pa trgovec, pa mora biti registriran pri družbi na podlagi dokazov o svoji strokovni sposobnosti. Prodajalec se mora obvezati nadalje, da bo izvrševal vse predpisane pogoje. Najmanjša koščina, katero bo družba kupila od enega producenta, je 500 meter, stolov.

Producenčtu se mora plačati načrtačna cena, če njegovo blago odgovarja ugotovljeni kvaliteti, kar se tiče hektolitrske teže in čistoće, in če jo prodaja franko vagon odnosno šlep. Če pa prodaja blago producenči v kupčevem magacinu, tedaj se mu od osnovne cene odvijejo prevozni stroški. Če blago ne odgovarja tabeli, katere izvleček smo prisneli v tork, se za vsako stopinjo manjša hektolitrske teže odvije 1 kg, ravno tako za vsako večjo stopinjo količine primeti. Privilegirana izvozna družba plača na podlagi duplikata tovornega lista, receptisa in potrdila prejemnika družbe o odgovarjajoči kvaliteti. Kvalitet za blago, ki bo nadgovorjeno brez prejemnika družbe, se bo ugotovila na prejemni postaji. V tem slučaju mora producenč se samo 80% vrednosti, ostanek pa po končni ugotovitvi kvalitete. Vsi posli za družbo se bodo vršili na podlagi zaključne, katere bo predpisala družba.

Do kdaj?

Posebno važna je še točka 6. istega § 24., ki določa rok, v katerem je treba vložiti prošnje za dodelitev gozdova. Ta odredba se glasi: »V roku od 30 dni po tem, ko stopi ta zakon v veljavno, je to do 26. julija t. l.

morajo agrarni interesenti predložiti svoje prošnje za dodelitev gozdnega zemljišča preko banske uprave ministru za poljedelstvo, ki bo v sporazumu z ministrom za sume in radaike odredil potreben postopek ter bo v sporazumu s predsednikom ministarskega sveta donesel končno rešitev v roku od 6 mesecov. Po tem roku (30. t. m.) ni mogoča nobena zahteva več. Na to določbo se agrarni interesenti, ki pridejo v poštev pri razlastitvi gozdov, ne posebej opozarjajo. Način, da ne zamudijo roka 30 dñil. Pozneje bi bila vsaka prošnja brezuspešna.

Ali je mogoča revizija agrarnih interesentov?

Revizija agrarnih interesentov, ki so že pred tem zakonom pravomočno obstajali, se po § 57. tega zakona more izvršiti, če to predhodno odobri kraljevska banska uprava. Vendar pa se agrarnim interesentom, ki so že dosedaj imeli zemljo v kupu, ta zemlja more odvzeti samo v tem slučaju, če po obstoječih zakonih niso imeli pravice do zemlje, ali pa že niso izpolnjevali pogojev, pod

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

ZA:

**DOM,
OBRT IN
INDUSTRIJO**

DÜRKOPP ŠIVALNI STROJI

ZALOGER:

**LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 6**

TELEFON 29-80

Pokojinski zavod za nameščence v Ljubljani

razpisuje oddajo

8 trisobnih stanovanj

Vse pričeklji v novi zgradbi v Gajevi ulici v Ljubljani. Vsa potrebna pojasnila, vpogled v načrt ter višino najemnine daje reflektantom stanovanj tajništvo Pokojinskoga zavoda, Ljubljana. Gledališka ul. 8/III. Oglej stanovanj, ki so deloma gotova je mogoč na stavbi z dovoljenjem gradbenega vodstva. Vselitveni termin za vaa stanovanja je 1. november t. l.

Stanovanja so trisobna in ima vsako skupno kvadratno 136 m². Vsi prostori so direktno zrazeni in razsvetljeni. Stanovanja vsebujejo poleg 3 velikih sob še veliko predstoba, poselsko sobo, shrambo, stranisce, kopalnico, kuhinje ter balkon za iztepanje. Vsi prostori so prvovalno izvršeni ter so kopalnice, kuhinje in stranišča obložena z fajancnimi ploščicami. V kuhinjah in kopalnicah e toplo voda. V kopalnici je nameščena banja, umivalnik ter bidet. V vsakem stanovanju je v ahrambi moderna amerikanska hladilna omara Frigidaire. Celotno stanovanje, torej vsi prostori, so kurjeni s centralno kurijo. Po vseh sobah je položen po tleh prina slavonski parketni tlak, v kuhinjah, kopalnicah in straniščih pa linolej. Poleg tega ima se vsaka stranka svoj kletni prostor ter popolnoma zidano sobico kot podstresje. Na strehi je za vsako stranko predvidena solnčna terasa s prho. V poslopju je nameščeno dvigalo za osebni in tovorni promet, tako da ne bo treba nositi služkinjam prenoga postopnicah.

Pohištvo!

SPALNICA iz črešnje, javorja ali bukve, vložki iz afriške breze, moderni slog, fina izdelava, obstoječa iz 2 omar, 2 nočnih omaric, 2 postelj, pshe z brušenim kristal ogledalom, mize in 2 stolov ter **KUHINJA**, fino belo emajlirana, obstoječa iz kredence, 130 cm šir., mize, 2 stolčkov, zaboja za premog in klopice za vodo. Cela gornja oprema za skupno ceno 8000 Din franko postaja Celje.

Tovarna pohištva FRANJO PETOVAR, CELJE.

Za pohištvo prevzamem enoletno jamstvo. Proti primernemu jamstvu na 12 mesečne obroke. — Izvršujem najluxurioznejše pohištvo po načrtih kakor tudi vsa stavbna dela.

Zahvala.

Bog povrni vsem vse, karkoli ste izkazali naši zlati mamici in nam v najtežjih urah. Posebno smo hvaležni za ljubezen, s katero ste mamico obsuli, in za svete molitve, za katere še nadalje prosimo.

V Ljubljani, dne 4. julija 1931.

Rodbini Pirčeva in Komarjeva.

Zahvala

Ob bridi izgubi našega nepozabnega, dobrega ata, starega očeta in tasta, gospoda

Ivana Gruberja

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nam na katerikoli način lajšali trpljenje v teh težkih urah. Posebno se pa zahvaljujemo g. dr. Korečanu za požrtvovalno zdravniško pomoč, nadalje č. duhovščini, posebno g. kaplanu Cafuti za ganljivi poslovilni govor na grobu, kakor tudi cerkvenim pevcom sv. Magdalene za odpete v srce segajoče žlostinke; istotako se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Maribor-Šoštanj-Pesje, dne 4. julija 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

*Vedno
pričajajoče
novosti!*

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Kraj. šol. odbor v Škocjanu pri Turjaku,
dne 2. julija 1931.

Naznanilo otvoritve gostilne

Cenjenemu občinstvu vlijudo sporočava, da sva preselila 1. julija znano gostilno pri Nacetu v lastno novo stavbo na Vrhniku, Stara cesta št. 121. Potrudila se bova kakor doslej, postreči cenj. gostom vsak čas z gorkimi in mrzlimi jedili ter pristnim dolenskimi, štajerskimi, dalmatinskim ter istrskimi vini po zmerno nizkih cenah. Priporočava se za nadaljnjo nama izkazano naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem
MARIJA IN NACE KUNSTELJ.

Razglas o licitaciji

Krajevni šolski odbor v Škocjanu pri Turjaku razpisuje za pre- in nadzidavo narodne šole v Škocjanu pri Turjaku javno pismo ponudbeno licitacijo na dan 20. julija 1931 ob pol 15 v prostorih šolskega poslopja v Škocjanu pri Turjaku.

Načrti in proračuni so interesanti na razpolago pri kraj. šol. odboru v Škocjanu in se dobijo proti plačilu napravnih stroškov. V ponudbeni formulari morajo vstaviti ponudniki svoje enotne cene in ponudbe in jih v zapečatenih kuvertah vročiti na dan licitacije najpozneje do pol 15 pri predsedniku kraj. šol. odbora. Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečeno izjaviti, da pristane na vse spl. in tehnične pogoje ter mora položiti kavcijo, katere znaša 5% od ponudene vsote.

Stanovanja

Zavarovalnica »DUNAV« ima v svoji novi zgradbi na vogalu Aleksandrove ceste in Bebovove ulice za 1. avgust t. l. že na razpolago

nekoliko moderno opremljenih
trisobnih in štirisobnih stanovanj

sobe s kopalnico za samce ter poslovne prostore v mezzaninu, prikladne za pisarno in linejo ob. Reflektanti se naj obrnjoči prej na podružnico zavarovalnice »DUNAV« v Ljubljani, Šešenburgoval ul. št. 3/I v svrhu doznanja najemnih pogojev in ogleda na stavbi.

Razglas o licitaciji

Zupanstvo mesta Brežice razpisuje za oddajo del zgradbe uradnega poslopja za srezko načelstvo v Brežicah II. javno pismo ponudbeno licitacijo, ki se bo vrnila

na dan 24. julija 1931 ob 11 dopoldne

v mestni posvetovalnici v Brežicah. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe proti plačilu 130 Din med uradnimi urami v občinski pisarni v Brežicah.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vse

odobrenega proračuna, ki znaša za:

1. Zidarska dela	Din	467.134,91
2. Tesarska dela	*	107.321,99
3. Ključavnarska dela	*	43.835,71
4. Krovska dela	*	18.017,81
5. Kleparska dela	*	22.696,11
6. Mizarska dela	*	90.260,—
7. Steklarska dela	*	12.016,81
8. Pleskarska dela	*	27.437,80
9. Slikarska dela	*	19.429,12
10. Pečarska dela	*	27.620,—
11. Vodovodna instalacija	*	25.946,10
12. Parketna dela	*	11.506,50
13. Tapetniška dela (platneni zastori)	*	9.030,—
14. Elektrotehnična dela	*	21.253,35
Skupaj	Din	903.506,33

Podrobnosti razpisa so razvidni iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in razglasu, ki je nabit na uradni deski kr. banske uprave v Ljubljani oddelek V. ter na uradni deski mestnega županstva v Brežicah.

Zupanstvo mesta Brežice, dne 3. julija 1931.

Zupan: Supan, I. r.

Australsko zlato: volna

Ovčja volna ne igra danes več tiste važne uloge pri oblačenju narodov, kakor jo je igrala v prejšnjih časih. V dokaz (podatke posnemamo po velezanimivem članku dr. A. Schwonera v >Koralles<, julijski zvezek) nekaj števil. Letno se pridela na svetu pri-

Prof. Eiselsberg, slavni kirurg, ki je trideset let deloval na dunajski kliniki, je te dni odložil svoje mesto in se umaknil v pokoj.

bližno: 60 mil. stotov bombaža, 14. mil. ovčje volne, 6.7 mil. konoplj, 5.7 mil. lanu, 1.3 mil. umečne in 460.000 stotov naravne svile; bombaža se pridela torej štirikrat več nego volne in dvakrat več nego vseh drugih predilnih snovi skupaj. — Volna je edino predivo, katerega producija je ostala vsa leta po vojni skoraj neizpremenjena, dočim se je pridelok ostalih predilnih snovi zvišal za 20 in več odstotkov. Seveda so pa cene volni tri do štirikrat višje nego za bombaž, tako da se gospodarski pomen obeh izenačuje.

V Združenih državah prizvajajo letno raznega volnenega blaga za več nego 8 milijard mark (približno 108 milijard dinarjev), bombaža pa samo za nekaj nad 7 milijard mark. V Nemčiji je vrednost produkcije volnenih v bombažne industrije skoraj enaka.

Do sreda minulega stoletja so bile cene volni zelo visoke in ovčjereja je bila tedaj v Evropi še kako važna gospodarska panoga. Posebno je bila v čistih šlezka, saška, češka in španska volna. Ko je pa začela preplav-

Spomenik Woodrowa Wilsonu, ki ga te dni odkrijejo v Varšavi. — Navzoča bo tudi Wilsonova vdova (spodaj levo).

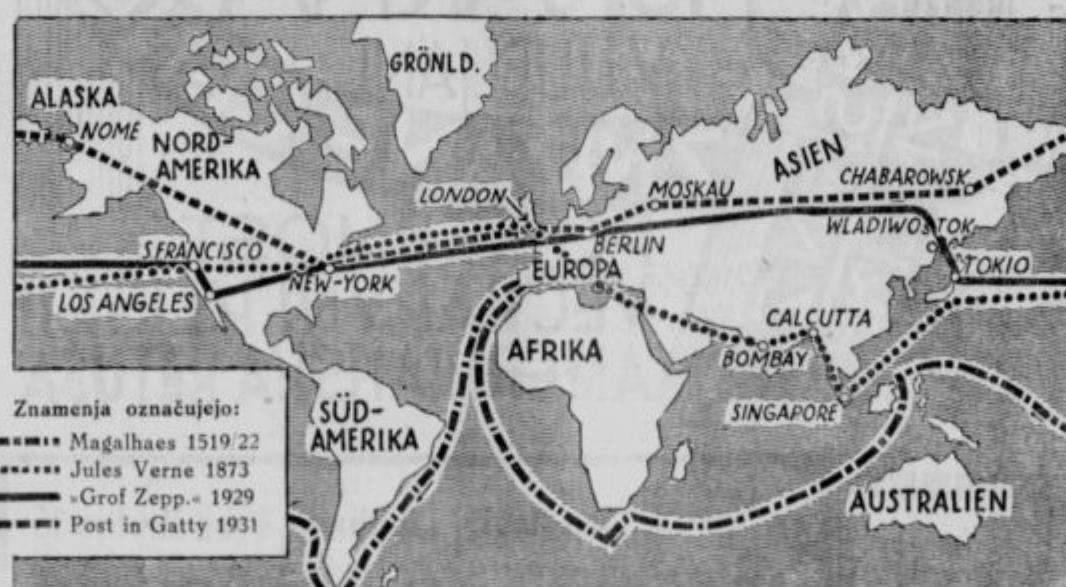
Ijati evropske trge prekomorska volna, so cene padle in z njimi evropska ovčjereja — Vendar prizvajajo evropske dežele še vedno približno 23 odstotkov vse volne na svetu. Največji evropski proizvajalec je Rusija; drugo mesto zavzema Anglija, kjer kakor znano goje bolj živinorejo nego poljedelstvo.

Tipična dežela za ovčjerejo in proizvodnjo volne je Avstralija, ki dobavi približno 31–32 odstotkov svetovne producije. Ne moremo sicer govoriti o monokulturi kakor v Braziliji, kjer sloni vse gospodarstvo na pridelovanju kave. Avstralija izvaža tudi pše-

nico, presno maslo in kovine. Prej nekoč je zavzemalo v avstralskem gospodarstvu važno mesto pridobivanje zlata, katerega letna proizvodnja je dosegla višek s 16.3 milj. funтов, a je padla sedaj na 2–3 milj. funtov letno. Poleg zlata pridobivajo tudi precej srebra, svinca, cina in cinka. Po vojni so začeli poizkušati tudi z industrializacijo na raznih področjih, toda zaradi previšokih avstralskih mezd, ki znatno nadkriljujejo celo angleške meze, ki so najvišje v Evropi (10 : 7), ni veliko nade, da bi v tem uspeli.

Vendar je pridelovanje volne za avstralsko gospodarstvo odočilnega pomena. V Avstraliji rede približno 100 milijonov ovac, ki dajo letno približno 850–900 milijonov angleških funtov volne; od tega predelajo v deželi sami približno 5–7 odstotkov, ostalih 800–850 milj. funtov izvozijo in jim vrže izkupiček približno 50–60 milijonov angleških funtov ali 35–45 odstotkov celokupnega avstralskega izvoza.

Večinoma rede v Avstraliji merino-ovce, ki dajejo fino volno pa skoraj nič mesa ter v suhem podnebju najbolje uspevajo. Zato se jim avstralske stepne zelo prilegajo. Goje:

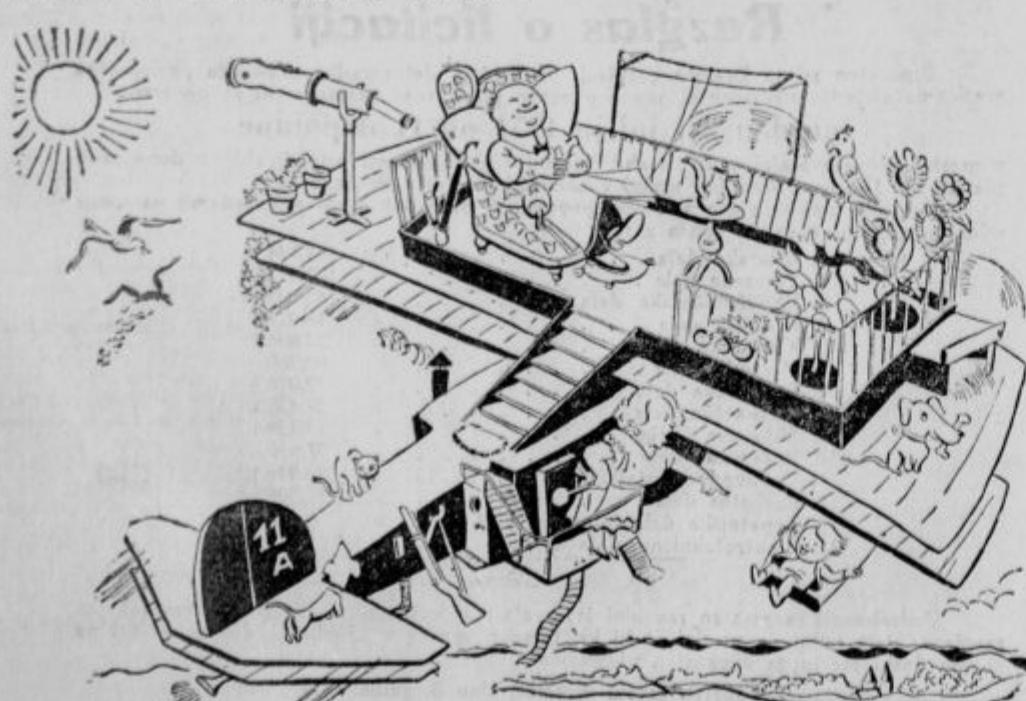
Svetovni zemljovid o najstarejših in najnovjejših potovanjih okrog sveta. Pred 400 leti je potrebovala jadrnica Portugale Magalhaesa nad tri leta za pot okoli sveta; l. 1873 je preračunal Jules Verne v svojem fantastičnem romanu za najbrzeje potovanje okrog zemlje 80 odnosno 79 dni. L. 1929 je >Grof Zeppelin< obletel zemljo v 19 dneh, zdaj sta pa ameriška letala Post in Gatty zmagala pot v 8 dnih.

jih v ozadju vzhodne obali, na 300 milj širokem, popolnoma neobljudenem pasu, ki se razteza od srednje Queenslanuda čez New-Südwales do Victorije. Tam se pasejo ovce v čredah po 100–1000 glav; na vsako štirjaško miljo pride po 25–100 ovac in na vsakih pet milj po en bel delavec, ki ima v pomoč po več domaćinov. Vsako leto zakoljejo 10–14 milijonov ovac, ki vržejo po 400–450 milijonov funtov mesec od katerega porabijo v lokalnem konzumu do 85 odstotkov.

Striža ovac traja domalega vse leto; strižci potujejo od farme do farme. Vedno bolj uporabljajo za striženje stroje. Vsa volna se prodaja že na avstralskih trgih; izvoz je v rokah veletrgovcev. 43 odstotkov avstralske volne gre na Angleško, kjer jo prodajajo tovarnarjem na dražbi.

Preje je veljala ovčjereja v Avstraliji za nekak srečolov — podobno kakor iskanje zlata. Suša, bolezni itd. so utegnile črede uničiti in ovčerejčeve premoženje je bilo vedno na kocki. Sedaj higiena, razna znanstvena doganja, priprava krme za slučaj suše itd. znatno omiljujejo katastrofalne dogodke v ovčjereji. L. 1930 so vsekakor tudi cene volni znatno padle — za 40%; splošna kriza, pomajkanje kupcev po oblačilnih trgovinah je prizadela pač tudi to panogo svetovnega gospodarstva. Sedaj se cene polagoma zopet dvigajo.

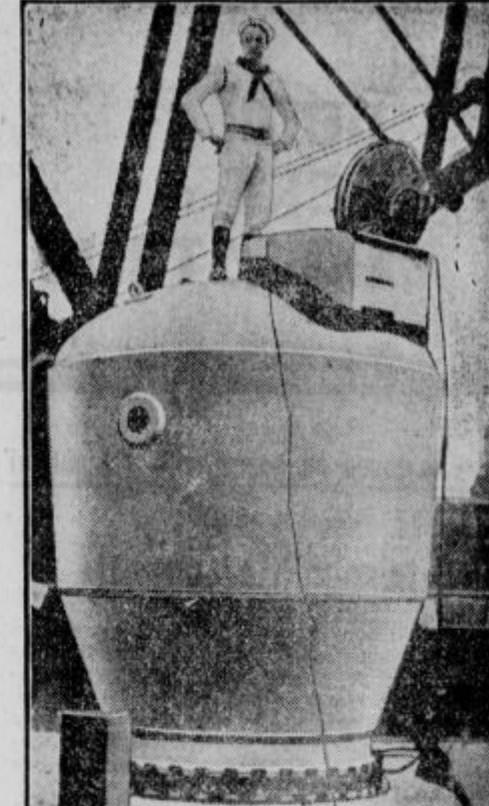
Naročajte „Slovenca“!

Leteč poletni dvorec, kakor jih bodo gradili 19...?

Morska kopališča nekoč

Sredi 18. stoletja je izšla knjiga angleškega zdravnika Russella, v kateri je opozoril na veliko korist morskih kopeli za človeško zdravje. Stvar je bila tako nova, da ji ljudje niso verjeli. Vsekakor pa je vzbudila zanimanje, in ko so nekako dvajset let kasneje tudi drugi zdravniki začeli priznati morske kopeli, je v Brightonu nastalo prvo morsko kopališče. Potem je poteklo dokaj časa, predno je ta novost prekoračila Kanal in prišla na Francosko. Prvo morsko kopališče v Franciji in v Evropi sploh je nastalo v Dieppe. Knjiga zdravnika Lefrançoisja, ki je poročal o čudovitih uspehih morskih kopeli, mu je pomagala do hitrega razveta, in ko so parni omogočili redne pomorske zvezde, je tu nastalo shajališče mednar. visoke družbe. Toda kako so se takrat kopali? Imeli so posebne vozove na štirih kolesih; zgornji del voza je bil urejen kot kabina — kopale so se samo ženske! — spodnji pa kot kopalna kabina. Voz so porinili tako daleč v morje, da se je kad napolnila z vodo. Ko se je kopalka skopala in se v kabini oblekla, so voz potegnili zopet na suho. Umljivo, da ta način kopanja ni bil poseben užitek, zato so ga kmalu opustili in nadomestili »s kopalnimi vodniki«, ki so kopalke na rokah nosili v morje, jim tam pomočili glavo v vodo, nato jih pa nesli zopet na obalo — »plage« —, kjer so stali šotori za slačenje in oblačenje. Kopalne obleke, ki so jih tedaj nosile ženske niso bile ne lepe ne praktične; a kaj naj rečemo o nekaterih sedanjih kopalnih oblekah?

Resimir zvon za podmorske čolne, ki so ga iznašli ameriški inženjerji. S pomočjo tega zvona se more podmornik potopili 130 m globoko, ne da bi potrebovali pomoči. Zvon stoji iz dveh celic.

Novo hotelsko čudo

V Newyorku so otvorili nov ogromen hotel »Waldorf Astoria«, ki bo stregel svojim gostom tako, da jim nobene želje niti izreči ne bo treba. Dovolj je, da naznani svoj prihod, pa bodo vsi uslužbenci na razpolago točno, kjer treba in kadar treba in kakor treba. V vsaki sobi bo našel gost radiocentralo, kjer bo mogel izbirati med šestimi inozemskimi oddajnimi postajami in vsemi ameriškimi. Na željo mu postavijo v sobo izvrstni kinematografični aparat in more prisotvovati predstavam v lastni sobi. Pod hotelom je železniška postaja za goste, ki se vozijo v lastnem salonskem vozu; z voza morejo stopiti skoraj neposredno v dvigalo, ki jih popelje v sobo. — Veliko več novega si ameriški hotelirji ne utegnijo izmisli, da bi zadovoljili razvajene milijonarje.

Smešnice

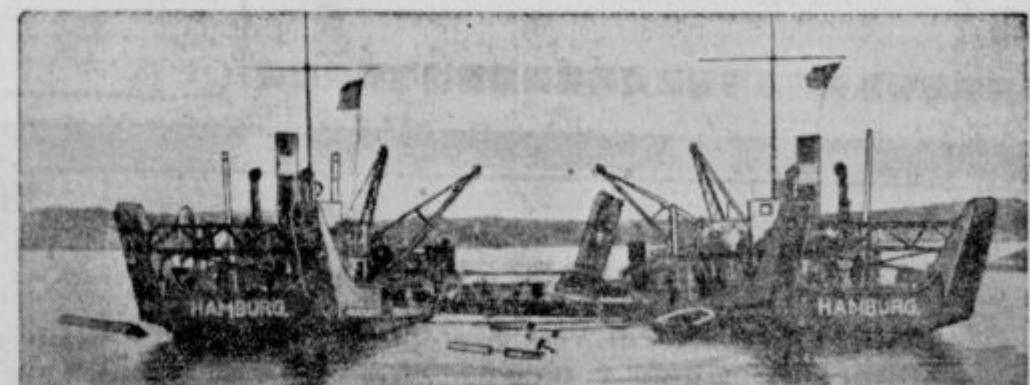
Sodnik: »Tak, tožene, to je res nezaslišano. Najprej ste nekomu ukradli kožuh, deset minut nato ste pa že nekomu drugemu izmaknili iz žepa listnico!«

Toženec: »Da, gospod sodnik, nisem hotel, da bi vzbujal sum. Tak fin kožuh pa nobene pare v žepu!«

»Nisem posebno zadovoljen s portretom,« je rekel naročnik slikarju, »po pravici povedano, se vam ni posrečil.« — »Morda,« je odvrnil umetnik, »a po pravici povedano, tudi Gospod Bog ni imel posebne sreče, ko vas je ustvaril.«

Nemčija prep'avljenia s ponareienim denarjem

Kakor poročajo iz Berlina, je vsa Nemčija prepavljena s ponarejenim denarjem. — Ena sama ponarejevalska družba je spravila v Berlinu v promet nad tisoč bankovcev po 10 mark. Je pa cela vrsta ponarejevalskih družb, ki so izvrstno organizirane.

Nemske ladje dvigalke, ki naj dvignejo razvaline parnika »St. Philibert«, ki se je s 560 potnikoma potopil ob ustju Loire.

„Malygin“ poide iskat Amundsen

Profesor Wise na arktičnem institutu v Arhangelsku, ki bo vodil znanstvena raziskovanja »Malyginove« ekspedicije v arktične predele, je izjavil: »Čim dospemo v Franc Jožefovo deželo, bo odšel z ledolomilca »Malygin« poseben oddelek iskat Amundsena in njegovih tovarišev. — Ameriški raziskovalce Fiala je namreč že vedno mnenja, da utegne biti Amundsen še živ. Fiala sam je bil opozoril Amundsena, ko se je ta odpravil reševat Nobilovo ekspedicijo, da se nahaja na Franc Jožefovi deželi bogato založeno skladisce raznih živiljenjskih potreščin, še iz l. 1903. Natančno mu je tudi označil lego skladischa. Če je Amundsen s svojimi tovariši dosegel skladischa, potem ne bi bilo nobeno čudo, če je postal živ, kajti skladischa je bilo obilo založeno. Seveda je prav malo nade, da bi bil Amundsen prišel do skladischa, vendar se je treba pripremiti. Prof. Wise upa tudi, da bi utegnili najti kakše ostanke Nobiljevega zrakoplova »Italia«.«

Velik polom v Parizu

Iz Pariza je izginil znani zakupnik javnih del Feliks Audouin. Zapustil je 170 milijonov frankov dolgov. Pred begom je izdal za 20 milijonov frankov ponarejenih vrednostnih papirjev. Audouin je imel avtomobil za pol milijona frankov, razkošno vilo in krasno jahto. Njegova žena je nosila običajno nakit, ki so ga cenili na milijon frankov.

»Kdaj pa se bo omogočila vaša hči?« — »Bog ve, zašla je v začaran krog.« — »Kako pa to? Ali se nimata rada?« — »Tisto že, a ona se ne mara možiti, dokler on ne plačati svojih dolgov, on pa jih zopet ne more plačati, dokler se ne oženi.«

*

Ob zaroki ji je podaril prstan z brillantom. Bila je vzbicena od veselja in je hvalila prstan, kakor se spodobi. Slednji pa vendar ni strepel, da ne bi rekla:

»Ali se ti ne zdi, dragec, da je kamen nekoliko premajhen?«

»Sam na sebi morda,« je priznal. »Toda ta tvoja majhna rokico ne sme biti večji...« In bila je sila zadovoljna...

»Se tega se mi je manjkalo — vlonil sem pri svetovnem rekordnem tekaču!«

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Alphonse Daudet:

Cucugnanski župnik

Vsak leto na Svečnico objavijo provansalski poetje v Avignonu zabavno majhno knjigo, do robov polno lepih verzov in ljubkih pripovedk. Letošnja mi je prišla v roke in v nji sem našel divno pripovedko, ki vam jo bom skušal nekoliko skrajšano prevesti.

Opat Martin je bil župnik v Cucugnanu. Dober kakor kruh, odkrit kakor zlato, je četovsko ljubil svoje Cucugnance; zanj bi bil Cucugnan raj na zemlji, če bi mu Cucugnanci dali nekoliko več zadoščenja. Toda, jo! pajki so predli v njegovi izpovednici in na lep velikonočni dan so ostale hostije na dnu svetega ciborija. Zaradi tega je imel dobiti mašnik sreče vse pobito in vedno je prosil Boga milosti, da ne bi umrl prej, nego bi svojo razpršeno čredo privedel v hlev.

No, videli boste, da ga je Bog uslušal.

Neko nedeljo po evangeliju je gospod Martin stopil na prižnico.

Bratje, je rekel, »verjemite mi, če hoče: to noč sem se znašel, ubogi grešnik, pred vratim raja.

Potkal sem: sveti Peter mi je odpril!«

»Glej! vi ste, moj vrli gospod Martin, mi je rekel; kateri dobri veter vas je prinesel?... in s čim vam naj ugodim?«

Dobri sveti Peter, vi, ki imate veliko knjigo in ključ, ali mi morete povedati, če ni sem preveč radoveden, koliko Cucugnancev imate v raju?«

»Ničesar vam ne odrečem, gospod Martin; pojrite, da skupaj pogledava.«

In sveti Peter je vzel svojo veliko knjigo, jo odpril, nataknal naočnike:

Poglejmo malo: Cucugnan, smo rekli. Cu... Cu... Cucugnan. Tu smo. Cucugnan... Dobri moj gospod Martin, stran je vsa bela. Niti ene duše... Cucugnancev ni tu nič več kakor ribjih koščic v puranu.«

Kako! Nihče iz Cucugnana tu? Nihče? To ni mogoče! Poglejte bolje...«

Nihče, sveti mož. Poglejte sami, če menite, da se šalime.

Jojmene! tolkel sem z nogami ob tla in s sklenjenimi rokami sem prosil usmiljenje. Tedaj je rekel sveti Peter:

Verjemite mi, gospod Martin, ni se vam treba tako razburjati, lahko vas zadene kap. Predvsem: to ni vaša krivda. Poglejte, vaših Cucugnancev je gotovo kakih stiri deset v vicih.«

Oh, pri usmiljenju, veliki sveti Peter! Naredite, da jih bom mogel vsaj videti in jih točiti.«

Prav rad, dragi prijatelj... Obujte hitro te sandale, kajti poti na splošno niso lepe. Dobro je... Sedaj pojrite naravnost naprej. Vidite, tam dol, na ovinku? Našli boste srebrna vrata, vsa zvezdnata od črnih križev... na desno roko... Potkali boste in vam bodo odpri... Zbogom! Bodite zdravi in čili.«

In jaz sem hodil, hodil! Kakšna pot! Kurja polt me oblige, če pomislim na to. Majhna stepa, polna trnja in sikajočih kač, me je vodila do srebrnih vrat.«

Trk! Trk!

Kdo trka? mi je dejal hripav in ječeč glas:

Župnik iz Cucugnana.«

Iz...?«

Iz Cucugnana.«

Ah... Vstopite.«

Vstopil sem. Velik angel, s krili, temnimi kaki noč, s haljo, sijočo kakor dan, z dijamantnim ključem, visečim ob pasu, je pisal v veliko knjigo, debelejšo od knjige svetega Petra.

Torej, kaj hočete in kaj prosite? je rekel angel.

Lepi božji angel, hotel bi vedeti, — mogoče sem preveč radoveden, — če imate tu Cucugnance.«

Cu...?«

Cucugnance, ljudi iz Cucugnana... jaz sem namreč njihov duhovnik.«

Ah, opat Martin, kaj ne?«

Na uslužo, gospod angel.«

Cucugnan, pravite torej.«

In angel je odpril in listal svojo veliko knjigo, slinec prst, da bi šlo hitrej...«

Cucugnan, je dejal in globoko vdihnil. Gospod Martin, v vicih nimamo nikogar iz Cucugnana.«

Jezus! Marija! Sv. Jože! nihče iz Cucugnana v vicih! O veliki Bog! kje so torej?«

Eh, sveti mož, v nebesih so. Kje, hočete da bi bili?«

Od tam prihajam, iz nebes...«

Od tam!... In?«

In njih ni tam!... Ah, dobra Mati angel!...«

Kaj hočete, gospod župnik! Če niso niti v paradižu, niti v vicih, so...«

Sveti križ! Jezus, Davidov sin! Oh! Ali je mogoče? Bi bila to laž svetega Petra?... Oh! ubogi jaz! Kako bom šel v nebesa, če mojih Cucugnancev ni tam?«

Poslušajte, ubogi gospod Martin. Ker hočete biti za vsako ceno glede te stvari na jasnom in s svojimi očmi vse videti, pojrite po tej stezi, tecite, če že znate... Na levi strani boste našli velika vrata. Tam se boste poučili

vsem. — Bog daj.«

In angel je zaprl vrata.

Bila je dolga steza, vsa tlakovana z žarečim ogljem. Opotekal sem se, kakor da bi bil pil; pri vsakem koraku sem se spotaknil; bil sem ves moker, vsaka dlaka mojega telesa je imela kapljivo potu in od žeje sem kar sopljal... Toda, pri moji veri, zaradi sandal, ki

mi jih je posodil dobrski sveti Peter, si nog nisem ožgal.

Ko sem šepaje napravil zadosti napačnih korakov, sem videl na lev strani vrata, ne, portal, ogromen portal, ves zevajoč, kakor vrata velike peči. Oh! Otroci moji, kakšen pogled! Tam niso vprašali za moje ime, tam nimo seznama. V skupinah so vstopali skozi na stežaj odprtih vrata, bratje moji, kakor vstopate ob nedeljah vi v gostilno.

Od mene so tekle velike kaplje znoja, a kljub temu sem bil premražen in me je spreletavala zona. Lasje so mi vstopali. Čutil sem duh po ožganem, po pečenem mesu, nekaj takšnega kakor duh, ki se razširja po našem Cucugnanu, kadar kovač Elog že kopito kakuge starega osla, da bi ga podkoval. Izgubljaj sem sapo v tem zapeljanem in smrdljivem ozračju; poslušal sem strašno kričanje, ječanje, tuljenje in prekljanje.«

»No, boš vstopil ali ne, ti?« — mi je dejal rodat vrag in me zbedol z vilami.

»Jaz? Jaz ne vstopim. Sem božji prijatelj.«

»Ti si božji prijatelj, ti garjevec? He, po kaj si prišel sem?«

»Prišel sem... Ah, ne govorite mi o tem, kajti ne morem se več držati na nogah... Prišel sem, prišel sem od daleč... skromno vas vprašat... če... če slučajno nimate tu... katerega, katerega iz Cucugnana...«

»Ah, božji očenj! Delaš se neumnega, kakor da ne bi vedel, da je ves Cucugnan tu. No, krokar grdi, poglej, in vidi boš, kako smo jih tukaj uredili, tvoje slovite Cucugnance.«

In videl sem, sredi strašnega ognjenega vrtince:

Dolgega Cog-Galinea, — vsi sta ga poznavali, bratje moji, Cog-Galinea, ki se je tako često opil in tako često stresal sitnosti nad svojo ubogo Clairon. Videl sem Catarinetu, to malo beračico, z njenim navzgor zavijanim nosom, ki je ležala čisto sama na skedenju. Se spominjate? Toda nadaljujmo, preveč sem pravil o tem. Videl sem Pascale Doigt-de-Paix, ki je

Carl Lindow:

Japonska vaza

Čeprav so vajeni Londončani slikovitih domačinov iz kolonij, vendar se je marsikdo oziral za visokim Kitajcem v bogati svileni noši. Fuhk Tai je veličastno in v nemarno ogledoval razkošne izložbe na Piccadillyju, najprometnejši londonski ulici. Imel je sicer zadost dejanja za več mesecov bogatega življenja, odkar je strečno odnesel pete iz domačega Šanghaja z najboljšim briljantom svojega rojaka, draguljarja Šin Donga, v tajnem žepu. A če se je že moral zateči v London, je bil seveda pripravljen izkoristiti vsako priliko za spostranski zasušek, ki mu bi jo nudilo šestmilijonsko mesto. Nenadno je obstal pred zbirko starin v oknu neke sijajno razsvetljene trgovine. Tam je videl res lepo, približno pol metra visoko pristno japonsko vazo. Kot dober poznavalec dragocenega porcelana je Fuhk Tai takoj zognal zgodovinsko in tako redko znamko Sacumo. Prečel si je visoko vrednost te umetnine in na mah razumel, da bi se dalo zraven kaj zaslužiti. Odločno je odpril vrata v trgovino.

Slikoviti nered, ki je vladal notri, je dokazoval, da trgovec izvrstno razume svoj posel. Rézbarije in slike, bron in kipi sred dragočenih preprog pa zastorov so morali vneti vsega petičnega kupca. Več solidnih gentlemanov, očitno stalnih gospodov, je res ponosno in počasi ogledovalo razstavljenne umetnine v zavesti, da kupujejo pristne in na svetu najboljše stvari.

Gospodar z izrazitim židovskim obrazom, ki se je nedvomno povzel do sedanega sijaja šele po dolgoletnem boju za kruh v umazanih delavskih predmestjih, je priliznjeno vlijudo pohitel k novemu gostu. Navdušeno je ogledoval njegovo svileno obliko, ki se je tako podala sred razstavljenih redkosti. Fuhk Tai je počasi in napolglasno, kakor se spodobi pravemu mandarinu, povedal svojo željo, in urni prodajalec je na gospodarjevo povelje takoj vzel iz okna vazo pa jo postavil na ozek mahagonijev stebrič pred kupcem. Kitajcevi dolgi, jantarne rumeni nohti so se rahlo dotaknili vaze, in dva ali tri bežna vprašanja so trgovca takoj prepričala, da govoriti z odličnim večakom.

Ali imate še drugo slično vazo? je naposlед vprašal Fuhk Tai.

Zalibog imam samo to, je odvrnil trgovec.

To je res žalostno, je razočaran pripomnil Kitajec, sin koliko stane ta vaza?

Sedemdeset guinej, sir!

Fuhk Tai ni trenil z očesom in je popolnoma ravnodušno odštel zahtevanih 84 funtov sterlingov. Guineja, ki velja 21 šilingov, docim

delal olje iz oljk gospoda Juliena. Videl sem gospodarja Grapasijsa, ki je tako dobro oljil kolo svoje samokolnice. In Dauphinea, ki je, kadar me je srečal, nosečega Boga, nadaljeval pot s kapo na glavi in s pipo v ustih in poseten kakor Artaban, kakor da bi srečal psa. In Coulaua z njegovo Zette, Jakoba, Petra in Antonia...«

Ganjeni, smrtnobledi od strahu so poslušali župljani in ječali, videč v peku: ta svojega očeta, ta svojo mater, ta svojo staro mati, ta svojo sestro...«

Dobro čutite, bratje moji, je povzel dobrski opat Martin, »dobro čutite, da to ne more trajati. Odgovornost nosim za vaše duše in vas hočem rešiti brezna, ker ste vsi na tem, da se vanj zvrnete. Jutri se bom vrgel na delo, — ne pozneje kot jutri. In dela se ne manjka! Da bo vse dobro narejeno, je treba delati po redu. Sli bomo po vrsti kakor v Jonquieresu, kadar

Jutri, v pondeljek, bom izpovedoval starce in starke. Tega bo malo. V torek otroke. Opravil bom kmalu. V sredo mladenice in dekle. To bo moglo biti dolgo. V četrtek može. Opravili bom na kratko. V petek žene. Rekel bom: brez zgodbi! V soboto mlinarja! Za njega samega en dan ni preveč... In če bomo v nedeljo končali, bomo lahko srečni.

Vidite, otroci moji, kadar je žito zrelo, ga je treba početi, ko je vino narejeno, ga je treba pit. Dovolj je umazanega perila, treba ga oprati, in sicer dobro oprati. To je milost, ki vam jo želim. Amen!«

Rečeno, storjeno. Imeli so žehto.

Že to znamenito nedeljo se je glas o krepostih Cucugnana razširil na deset milij okoli.

Dobri pastir gospod Martin, srečen in poln radosti, pa je drugo noč sanjal, da se je s svojo čredo vzpenjal sred sijajne procesije, sred oblača razširjajočega se kadila in otrok, pojočih Te Deum, po razsvetljeni poti božjega mesta.

Evo zgodbe cucugnanskega župnika, tako kakor mi jo je povedal velik klatec iz Roumelle, ki je sam zvedel od drugega dobrega tovarisha.

Prevedel M-D C.

liko zahtevate?« je vprašal Žid z najdolgočasnejšim glasom.

»600 funtov,« je naglo odgovoril Japonec in istočasno dvignil v zrak pet prstov levice pa mezinice desnice, da bi pokazal število.

»600 funtov? Ali ste znoreli?« Žid je prav bedasto pogledal Japoneca in se celo zakrohal. »Kdo pa bi plačal celo premoženje za sličen kos starega porcelana? Ne, ne, iz te moke ne bo kruha.«

Japonec je ravnodušno in molčačko zopet privzel zavijati svoj zaklad. Židu so se zasvetile oči. Bal se je, da bo od pohlepnosti in razburjenja izgubil glavo. Moral je skleniti kupcijo!

»Dam vam 150 funtov,« je pričel, »čeprav se lahko zgodi, da nikomur ne bom mogel prodati vase, ker bo predraga...«

Japonec se je le rahlo nasmehnil, zmajal z glavo in nadaljeval svoj opravek. Skrbno je zavijal vazo, ne da bi se zmenil za nadaljnje barantanje. Žid je postal razburjen. »Zadnja ponudba!« je zaklical hripavo: »povejte ceno, a bodite prepričani, da vam ne bom dal 600 funtov.«

Upri je izbuljene oči v nepremični, rumeni obraz. Japonec se je trenotek obotavljil in nasled počasi odgovoril: »Znano vam je, koliko je vredna prava Sacuma, in tudi jaz to dobro vred. Potrebujem denar in zato zahtevam samo 550 funtov, a bodite prepričani, da ne bom več popustil. Tudi moj čas je dragocen.«

Zid je v naglici računal: 550 funtov. Če mu bo Kitajec plačal 800 guinej, bo to še vedno pomenilo 250 funtov čistega dohodka. Lep znek...«

»Pridite danes popoldne,« je rekel ravnodušen Japonec. Ta je zopet samokratil in dvinigil pokrov, da bi vazo vtaknil v zavojo. Izginil je v svoji pisarni in z drhtecimi rokami snel telefonsko slušalo, da bi poklical vratarja v »Metropol«. Menda je dobil zadovoljive podatke, ker se je takoj pomiril, stekel k oklopni blagajni in s šopom bankovcev pohitil nazaj k Japoncu. Ta je molčačko prešel denar, ga vtaknil v zep in se vladljivo poslovil.

Brzovlak je zapustil kolodvor v Liverpool Streetu. Fuhk Tai in

Michel Corday:

Listnica

Ko sem bil še mlad zdravnik na deželi — je pripovedoval dr. Quenet — sem nekod odpotoval v Pariz, da bi prejel neko malo zapuščino po sorodnikih. Znašala je sicer samo 14.000 frankov, a tudi to je dosti pomenilo

za moje takratne razmere. Odkorakal sem s kolodvora naravnost k notarju, ki mi je izplačal ves znesek v stotakah. Skrbno sem vtaknil drobne svežnje bankovec v listnico in si nato poiskal hotelsko sobo, da bi se umil in preoblekel. V Parizu sem imel nekega šolskega tovariša in ga ob tej priliki obiskal. Sicer pa sem se kmalu poslovil, ker sem bil v vlaku malo spal in sem se čutil utrujenega.

Ko sem stopil zvečer zopet na ulico, sem videl, da se je napravila poleđica. Ljudje so padali kakor za stavo in zbijali vmes svoje šale. Žalibog nisem dobil v tem okraju nobenega izvoščka in moral peš nazaj skozi živahne pariske boulevarde. Začel sem v gosto množico in se pričel batiti za svoj denar, ker sem se moral vsak trenutek oprijemati zida ali mimogredučih, da ne bi padel znak. Kako lahko bi padel in se potolkel. Odvedli bi me seveda potem v najbližjo lekarno in zraven lahko okradli. Stopical sem z drobnimi kroraki, da bi ohranil ravnotežje.

A vse je bilo zaman. Neka najbrž kratkovidna gospodična se je tako močno zaletela vame, da bi bil skoraj padel pred veliko žarko razsvetljeno kavarno. Res sem postal hud, ker se neročnemu dekletu sploh ni zdaleko potrebno, da bi se oprostila. Nasmehnila se je samo mojemu godrnjanju in takoj izginila v gneči... Nenadno sem se zavzel. Kaj, če je bila ta neprilika nalašč povzročena? Saj imajo žepari neštivilne zvijače. Otipal sem svoj desni žep na prsh in prebledel: listnice ni bilo več, res sem bil okrazen!

Vsekakor je bila tatica še blizu. Še sem videl med množico njen pestri klobuček. S komolec sem se preril skozi gneč in mlado pokvarjenko prijet za roko. Rekel sem ji prav tisto, ker si nisem želel nepotrebnega javnega zgledovanja: »Vi ste mi ukradli listnico, vrnite jo, če nočete, da vas naznam!« A gospodična je postala hudo ogorčena, me

osorno zavrnila in se poskušala oprostiti. Kaj sem hotel? Ljudje so se pričeli zanimati za prizor. Poklical sem naposled stražnika in mu s tatico sledil na policijo. Natančno sem opisal službujočemu uradniku dogodek. Spomnil sem se, da sta spremijala gospodinčno trenutek pred mojo nepriliko dva mladeniča, ki sta izginila, ko sem jo zopet dohitel. Najbrž je imela pomagače. Razburjeno je zatevala, naj jo preiščejo in zatrdijo svojo nedolžnost. Rekla je, da je šla popolnoma sama, se legitimirala kot igralka in mi se zagrozila, da bom draga plačal za nesramno obdolžitev. Vendar sem prepričal uradnika, da nisem legal. Odredil je, da ostane gospodinčna v zaporu, dokler ne bo ugotovljena resničnost njenih podatkov.

Odšel sem obupan in jezen v svoj hotel blizu kolodvora. Kakor vedno zvečer je prihajalo tja veliko potnikov in sem neopaženo smuknil v dvigalo. Zalosten sem stopil v svojo sobico v gornjem nadstropju. Koliko načrtov sem hotel izvršiti s tem denarjem, zdaj pa so splaval vsi upi po vodi... A čim sem prizgal elektriko, sem obstreljal na pragu. Zagledal sem na mizi sredi različnih, v naglici razmetanih potnih potrebičin izgubljeno listnico. Z drhtečimi rokami sem se prepričal, da je bil denar nedotaknjen. Ali je bilo mogče, da sem ga pustil doma, ko sem odhajal k prijatelju na obisk? Saj sem se natančno spominjal, da sem spomota ponovno otipaval listnico v žepu? Zdelo se je, da sem se le zmotil. V prvem trenutku sem bil nepopisno vesel, a takoj nato me je pričela grizti vest. Če sem nedolžno gospodinčno ovadil radi tatvine, je to bilo kruto. Pohitel sem nazaj na policijo, da bi jo takoj razbremenil. Seveda sem se bal, da bom zopet doživel jako nepriljoten prizor, a ni kazalo drugače...

Na moje nepopisno začudenje se je izkazalo, da juha ni bila tako vroča, kakor sem mislil. Policijski uradnik me je res vprašal, ali se nisem zopet zmotil? Zdelo se mu je, da sem le bil okrazen. Zato pa je bila gospodinčna, ki so jo pripeljali iz zapora, nepričakovano velikodusna. Zadovoljila se je z mojo ponino oprostitvijo in odšla, ne da bi zatevala odškodnino za neprilike, čeprav bi ji bil pripravljen plačati poljuben znesek na prvo besedo. Odkod ta presenetljiva pohlevnost in zakaj se ji je tako mudilo proč? Ko sem se opolnoči vrnil v hotel, sem takoj dobil odgovor na to vprašanje. Vratar mi je rekel: Imeli ste zvečer obisk. Dva mlada gospoda sta vprašala, kje stanujete in šla celo v vašo sobo pogledat, ali niste že doma.«

Na mojo zahtevo mi je vratar popisal obiskovalca. Seveda sta bila ona pajdaša, ki jima je tatica pravočasno izročila ukradeno listnico. Ko sta videla, da je morala na policijo, sta jo rešila na ta način, da sta mi zopet podatki naložili moj denar. V listnici sta našla posetnico z mojim imenom in prijavno pariskega hotela ter s ponarejenim ključem odprla mojo sobo. Ce ne bi bil zvečer tako hitel navzgor, bi me bil vratar nedvomno pravčasno obvestil o njunem obisku, in bi potem prejela tatica zaslужeno kazeno. Zgodilo se je pa, da je le ušla pravici. Nisem maščevalen in sem ji privočil zlato prostost, ker sem dobil nazaj svoj denar. A še zdaj mi je hudo, če se spomnim, kako ponino sem prosil >nedolžno žrtev<, da bi mi odpustila >pomoto<.

V hipnozi

Gоворili so o hipnotizmu.

Gospodinja je menila, da je vsa ta veda gole sleparstvo ali samoprevara.

»Motite se,« ji je nasprotoval nekdo iz družbe, zdravnik po poklicu, hipnotizem ni tako brez cene kakor domnevate. So primeri —«

»Ki nič ne dokazujo. — Oprostite, da sem vam segla v besed. Prav dobro vem, kaj mislite nastesti v zagovor tem novotarijem, ampak mene ne prepričate. Komur jo do strahov, jih tudi vidi. Naj mene kdo poskusi hipnotizirati!«

»Morda niste posebno pripravni v ta namen,« je pripomnil nekdo izmed navzočih.

»Kakšnega mnjenja ste pa vi?« je neka dame napol zares in napol v šali vprašala gospodarja.

Ta ni odgovoril; z očmi je iskal svojo ženo, da bi se z njo sporazumel, kaj naj odvrne.

»Moram spet enako odgovoriti kot prej,« se je oglasila gospodinja, »kdo noče, tudi ni pripravljen objekt za hipnotiziranje ali kako se že reče.«

»Tudi jaz moram trditi isto kot prej: Motite se, milostljiva,« je odvrnil zdravnik, ko je

Samo hudičev smeh se še sliši in zopet ostane sam.

Ko iznova odpre oči, že stojita pred njim dva moža.

»Kaj delaš tukaj?« ga vprašata.

»Umiram, usmilita se,« odgovori.

»Česa si želiš?«

»Da prideš prejkosej iz tega gozda.«

»Izberi si enega izmed naju za vodnika!«

Mladenič oprezzo motri obe ter reče onesnaž, ki ima črno obliko in rdeč pas:

»Tebe hočem imeti.«

Molče mu ponudi tujec roko ter ga odvede s seboj. — Po dolgem in napornem potovanju dospeta do roba nekega prepada, iz katerega se oglašajo čudni glasovi: krik in vik.

»Ne morem dalje,« potoži mlatenič.

»Zato sem te tudi semkaj privadel,« mu odvrne črna postava: »Sam po tej poti moreš priti iz gozda. V tem prepadu je smrt in le ona te more rešiti vseh muk.«

»Gorje!« zavpije mlatenič. »Kdo si, da mi to svetuješ?«

»Jaz sem obmp.«

»Proč ad manac, mlatenič in pada na zemljo.«

bil gospodinjo nekaj časa pazno motril. — »Nisem povsem neizkušen v teh stvareh, ker sem s tem že večkrat bavil pri znanstvenih poskusih. Prepričan sem, da bi vi prav lepo podlegli sugestiji.«

»Bi mar radi poskusili?« ga je gospodinja zasmehljivo pobarala.

»Če dovolite — brez dvoma. Rad bi vam dokazal, kako se človek vlcic svojemu notranjemu odporu sprosti vse volje in se v vsem pokorava svojemu hipnotiziraju.«

Po teh besedah se ji je vladljivo poklonil.

»Pri meni bi vas vsa vaša umetnost pustila na cedilu,« je dama zdaj pripomnila, še vedno sicer zasmehljivo, a vendar nekam prisiljeno in negotovo.

»Saj lahko poskusimo in če hočete, takoj!«

»No, to bi bilo pa res zanimivo!« se je vmešala ena izmed prijateljic gospodinje. »Poškusi, Klara!«

Domala vsi navzoči so ji prigovarjali. Gospa Klara pa se le ni dala prepovoriti. Slednjih je le žiglovala in ko ji je mož rekel, da je vse to le šala, je privolila.

In so poskusili.

Ko zopet odpre oči, stoji pred njim mož v modri srajci, s sekiro v roki in nagovori mlateniča:

»Pojdi z menoj, mlatec! Bridka resnica je, da je tvoja pot še dolga in polna trpljenja. Vedi pa dobro, da kdor trpi, temu Bog pomaga.«

Mlatec in tujec odideta. Tuječ podira s sekiro drevesa ter dela prelaze skozi gosto grmovje.

»Deni na ramo tole bruno,« veli tujec.

Mlatenič je poslušen, čeprav je že truden in lačen. Čim dalje hodita, tem svetlejši postaja gozd. Mlatenič postaja zaradi tega vedno veseljši in breme se mu zdi lažje, ker ga nosi upanje na križih. — Slednjih dospeta na kraj gozda. Pred njima se razprostira v sijaju junijega solnica prostrana, zelena ravnica.

»Zdaj sva zunaj,« reče tujec. Gozd, skozi katerega si šel, to je gozd revščine. Nikoli ne pozabi tega! Vrzi zdaj breme od sebe!«

Mlatenič vrže bruno z ramen ter vpraša:

»Kdo si, ki si me tako lepo vodil?«

»Jaz sem delavnost!« odgovori tujec in izgina.

Po kratkih pripravah se je zdravniku končno tudi res posrečilo, da je hipnotiziral gospodinjo. Kot za stavo je ubogala, vstala je, hodila, se usedla — vse na njegov ukaz.

»Zdaj boste pritrdirli vsem mojim vprašanjem,« je govoril hipnotizer.

Prikimala je,

»Ime vam je Urša?«

»Da.«

Vspovsdih hibitanje: vedeli so, kakšne krije predskodke je imela gospodinja glede tega imena.

André Birabeau:

Strah pred hripi

Jules se je odpravil z doma; njegova žena mu je pregledovala obleko:

»Daj, da vidim, če imaš ovijačko in sweater... Ali so nove volnene nogovice lepo tople... ali si oblekel tudi volneno spodnjo jopic?«

»Da, da... sicer me pa čakajo ostali z vozom na vogalu.«

»Dobro si zapni suknjo, bodi previden, da se ne prehladiš!«

Vselej je bila nemirna, kadar je moral z doma, v teh megljenih dneh ga je le nerada puščala na cesto. Bil je občutljiv, dobil je tako hitro angino kakor drugi gepe. Vrhnu tega ni bil rad bolan. Mnogim njegovim tovarišev je bil majhna bolezni kar dobrodošla, kajti mogli so cele dneve lenariti doma v postelji in si dati streči po svojih ženah, ki so jih skrbno negovali in pomilovali. Njegov duh je bil vedno živahan ter je zahteval neprestanega posla. Bolezni, ki priklenie človeka na sobo in ga poneumuje, je bila zanj neznosna mora. Preklicano tudi, ravno v Auteuil-u si je bil lani prav v tem času nakopal pljučnico, ki ga je za tri mesece pololožila na postelj. Ta Auteuil je strašen kraj, iz Bois-ja veje ledeni veter. Toda kaj naj človek storil? Živeti se pač mora, kaj ne? In ce kliče delo...«

Delo pa ga je klicalo prav tješnj. Njegov poklic je namreč: vlamjanje. Na koncu boulevard-a je našel svoje prijatelje, ki so nanj čakali z vozom, kakor je bil že rekel doma ženi. Automobil so bili pravkar ukradli izpred neke kavarniške terase. Castital jim pa ni.

»Menda se vam je zmešalo? Ob tem pašem vremenu se bomo morali morda dve — tri ure ugugati po vetrovnih malih cestah — pa vzemate odprt voz! Ali niste mogli najti nobenega z notranjim krmilom?«

Dejansko je ležal v drevoredu, v katerem so se ustavili v zastrtih lučni, vlažno mrzel zrak. Ostro so opazovali malo vilko, cilj njihove vožnje. Tam se niso bili legli. Skozeno izmed oken je prihajala luč, ki jo je začrvelen senčnik. Jules se je rekel: »Zabava se še pred svojim zvočnikom. Vražja iznajdba! Odkar se je vdomačila, celo osmedesetletni ljudje ne hodijo pred polnočjo spati... Preje je bilo vendar mogoče že od enajste naprej delati! Kdaj naj pridevemo prav za prav v postelj? Morda še pred dvemi ne bomo gotovi.«

Luč je še vedno gorela. Megla se je vsesama in postajala vedno gostejša. Jules je snedal dve sladlane bonbome in si prizgal cigareteto »Eukalyptus«. Hudo rad bi se bil malec segral s stopicanjem ali s par krepkimi sunki z rokami; to so pa za tatove nedovoljeni užitki, ker bi izdali njihovo navzočnost. Luč gori in gori.

»Tak potem pa vzliz vsemu,« je dejal Jules, »nakopati si vendar nočem kake bolezni! Lotim se!«

Zavihel se je čez ograjo, izginil. Ostalo je poteklo po pravilih njegovega rokodelstva. Minuto kasneje je bil že v hiši. Kako čudovito toplo je bilo tu proti zunaj, morda je bilo še celo pretirano vroče, taka gosta in suha to-

ma. Znašel se je v spalnici, ki je očividno pripadala pomekuženemu moškemu; bila je dobro opremljena, vsa vrata so bila zavesami zastrita. Jules je ob svitu svoje žepne svetilke vse skrbno ogledoval, ko se je iznenada bližal neki sum. Prihajali so! Preklicano, tam je bil zanj edini izhod! Skriti se je moral za zaveso, kajti pravkar je prišel v sobo star gospod. Bil je v nočni halji, okrog vrata je imel ovito toplo ruto, kašljal je, pljuval in delal, kar dela človek, ko meni, da je sam. Očividno se je veliko pečal sam s seboj, kajti mrzil je: »To je slab, zelo slab... Mrzlico imam.« Potem se je tehtno zleknil v naslonjač. Stara služkinja mu je prinesla čašico lipovega čaja in ga vprašala, predno mu je voščila lahko noč: »Ali van je zdaj boljše, gospod?«

»Ne, ljuba Emilija; prav grdo me je napadla hripta.«

Stara služabnica je zopet odšla, ne da bi jo bil občel kak sum, ko se je zavesa,

Veter in Peter

Ded sedi za mizo, s pipo dolgčas si preganja;
zraven muc o tolstih miškah in o mleku sanja.

Stenska ura zvonko poje:
>Tika, taka, tika...
Peter v težkih škrnjih hodi,
puha za dva vlaka.

Vetrček na okno trka.
Peter v šali: >Noter!
>Daj, odpri mi! veter prosi.
>Hoho — kaj še, hoter!

Teta Urša priropoče...
Za njo smukne veter
in prešerno vzklikne: >Tu sem —
dobro jutro, Peter!

Mirko Kunčič:

Siroti Anici na grob

Anica!

Tvojih oči, tvojih kakor nebo vedrih in kakor morje globokih oči ne bom mogel nikoli pozabiti. Juranje zarje so hodile s sestrami zvezdami vanje vasovat in jim je bilo v njih tako prijetno in lepo, kakor je prijetno in lepo onemu, ki ima svoj dom. Hodile so vanje vasovat, podala so si v njih preko gora in dolin in se žarko smehljale...

In kaj sem še vse videl, kaj sem še vse slišal v tvojih očeh, Anica! — Breštevilne zvore krilatev in metuljev svetlokrilih. Sam sijaj, sam paradiž. Povest o zlati sreči in pesem o božjem nizu...

Bilo ti je sedem let. Sedem k zvezdam zasajanih let.

Preko mene so šla takrat že vsa razočarana in spoznanja življenja.

Kadar nisem vedel kam s svojo bridkostjo, sem se napotil k tebi — moji mali, dobri prijatelji. Verno si mi razkazovala svojo pisano bogastvo: punčko rdečelično, kosmatega medvedka, knjigo s čudovitimi podobami, žive zajekte in piške in kanarčke v kletki in bele ovčke v staji... Hej, koliko teh drobnih, živih in neživih igrack si imela! In sva potem kramljala o vsem mogočem in nemogočem: o hudobnih škratih pod gor, o dobrih pačkih v sumi, o divjem možu, o gozdnih vilah, o zakleti kraljčini-kači, ki jo je rešil pogumen pastirček in postal nato kralj Devete dežele... Hej! — —

Anica!

Tvojih oči, tvojih kakor nebo vedrih in kakor morje globokih oči ne bom mogel nikoli pozabiti. Pogled vanje mi je bil kakor čudežen polet nazaj — v vso sladkost in srečo mladih dni — —

Odšel sem v tujino in te nisem videl sedem dolgih let.

Ko sem se vrnil, je bila moja prva pot k tebi.

In sem se zgrozil: našel sem te pri tujih sjudeh — bedno in bolno. Komaj še senco nekdanje živahne, razigrane Anice....

Pripovedovala si mi žalostno, prežalostno zgodbo o najhujši sovražnici naših delavskih družin: jetiki. Posegla je bila s koščeno roko tudi v tvojo mlado srečo in ti ugrabila vse: sestro, brata, oceta in mater.

»Zdaj pride vrsta name!« si pristavila. Votel kašelj iz bolnih pljuč je podkrepil tvoje besede. Trudno si se nasmehnila in se z motnim pogledom zazrila skozi okno na vrt, kjer je padalo osrednjje listje z vej — —

Anica!

Kadar bo vseh mrtvih dan, pridem k tebi. Belo svečko ti bom prižgal in šopek belih rož ti bom prinesel, da ne bo tako pust in zapuščen tvoj grob. Namesto spomenika, v katerega bi bilo z zlatimi črkami vklesano tvoje ime, pa sem ti napisal te skromne vrste v spomin.

Pozdravljen!

mogoče želje so mi rojile po glavi. Zahotel so mi je imenitnega življenja med gospodov v mestu. In sem se — bedak — preselil iz tih rodne vasice v hrupno mesto. Splel sem si pajčevino pod stropom neke krême v zakotni ulici. Tam sem lovil ničemurne mestne muhe in opazoval goste pod seboj, ki so neprestano prihajali in odhajali. Hu, to vam je bil dirndaj! Nekaj časa mi je to življenje ugašalo; zdaj — na stara leta — mi je začelo presedati. Ako bi hotel povedati vse, kar sem tam videl, slišal in doživel, bi ne končal do konca dni. Naj zadostuje, striček, če vam povem, da sem še tam spoznal, kako strašno neumni, lahkomislini in brezresni so nekateri ljudje. Dostikrat nisem vedel, ali naj bi se jokal ali smejal — tako smešno žalostni prijori so se odigravali pred mojimi očmi. Videl sem blede obraze, videl razbitje čaše, videl z nožem oborožene pesti in kri, ki je tekla iz ran... Videl sem matere s sestradanimi, napol golimi očetoma v naročju, ki so z jokom in solzami prigovarjali pijanemu očetu, naj gre domov in kupi kruha... Videl sem — ah, kdo bi našteval vse te žalostne reči! Nak, zdaj imam vsega tega dovolj. Vračam se v rodno vasico, da v miru in tihotih preživim poslednje ure svojega življenja... Zbogom, strič Polž!

Cudno zamišljen in tih se je poslovil strič Polž od deda Pajka.

Mož ima prav! je zamodroval po dolgem ugibanju. »Če so ljudje tako strašno nesposmetni, da ne uvidijo, kaj je prav in kaj ni, pokažimo vsaj mi, polži od fare, da znamo cenniti to, kar nam je Stvarnik dal: življenje!«

In jo je strič Polž moško in odločno mahnil mimo krême po cesti dalje ter si zaživil veselo pesem:

»Regiment po cesti gre...«

Za bistre glave

TEKMA POŽERUHOV.

1.

V nekem mestecu na deželi so vrlji rodom jedo-ljubi sklenili, da bodo priredili tekmo požeruhov. K tekmovanju se je priglasilo častno število junakov, ki so si hoteli priboriti lovorevne venec zmage.

Tekma se je vršila na prostranem trgu pred županovo hišo. Ves prostor je bil slavnostno okrašen, na sredi pa je stala dolgo vrsta miz, v katerim so sedli tekmovalci. Nestreno so čakali, kdaj jim bo dal predsednik prireditve znamenje za pričetek tekme...

Ko je bilo vse lepo pripravljeno in je vsak gost dobil prvo jed — pečeno piško s cmoki — na mizo, je gospod predsednik z gromkim glasom zaklical:

»En, dva, tri!«

In se je tekma pričela...

Tekmovalci so krvolčno zasadili vilice v slastno jedačo. Medtem pa, ko so se davili s pečeno piško, so natakarjili nosili na mizo že drugo jed: svinjsko glavo. Vsak tekmovalec je dobil tudi liter vina zraven.

Med tekmovalci-požeruhimi se je prav posebno odlikoval tekmovalec št. 5, Jaka Trebušnik,

ki je tako ročno pospravljal vase ogromne kose svinjetine, da je bil predmet splošnega občudovanja. S samim volkom bi se bil lahko kosal, tako ljuto je grizel in požiral...

Minila je ura.

Minili sta dve ura.

Minile so tri ure.

Vsi tekmovalci, razen Jake Trebušnika, so slednjic opešali. Naj so se še tako trudili — niti grizljiva niso mogli več spraviti skozi grlo...

Jaka Trebušnik pa se je hrabro mastil dalle. Ko je pospravil vase poslednjed, ki so mu jo prinesli na mizo, je oblastno zacmokal z jekom in zakričal:

»Hola hej, ali bo še kaj? To mi je bilo še za malico premalo!«

»Živijo zmagovalce!« so navdušeno zatulili ljudje in dvignili prvaka požeruhov na rame...

2.

Postavili so zmagovalca na slavnostni oder sredi trga, mu obesili lovorcevenec okoli vrata in pisano kolajno na junaške prsi ter mu burno vzlakli in pliskali...

In je stopil v ospredje slavnostni govornik. Samozavestno se je razkoračil pod odrom, si popravil očala, se slavnostno useknil in zagrmel:

»Gospoda moja, prosim posluh in zapik!«

Kakor bi mignil, so ljudje utihnili in prisluhnili.

Slavnostni govornik je razvil papir, na katerem je imel napisan dolg in umetniško zasnovan govor, ter začel z mogočnimi kretnjami in izbranimi besedami prostavljati zasluge zmagovalca za narod in milo domovino. Govoril je

tako krasno in čuvstveno, da je šlo ljudem globočno v srce in so jim solze sladkega ginjenja vrele iz oči...

STRIČKOV KOTIČEK

172. Dragi Kotičkov striček! Lani sem Ti pisal, pa mi nisi nič odgovoril. Vem, da prejmeš mnogo pisem in da objaviš le ona, ki so najboljša. Zato je bilo moje pismo gotovo zanjo?

Veš, striček, jaz čitam vsa pisma, ki jih objaviš, pa še v nobenem nisem našel misli. Ali veš, kaj je to: misel? Gospod učitelj nas je naučil najti v vsaki pesemici misel. Tudi pismo mora imeti misel! Moje lansko pismo je imelo lepo misel, pa ga kljub temu nisi objavil. Užalen bom, ako tudi to pismec vržeš v koš. Potem Ti pa res nikoli več ne bom pisal, ker je škoda znamp. Sicer si pa le nikar ne domisljam, da si bogove kako priljubljen med nami. S tem, da objaviš le nekaj pism v svojem kotičku, ostala pa vržeš v koš, se tisočim zamerš. Kaj praviš k temu, aaa? — Te pozdravljal Janko Gramovčan, učenec (?) razr. v Mariboru.

Dragi Janko! Kolikor se spominjam, Tvoje pismo ni bilo buš slabo, pač pa je bilo tako dolgo, da sem se ga kar ustrašil. Videč, da mu sam nisem kos, sem ga jadrno vrgel ljutemu gospodu košu, da se pomeri z njim. In je boj med Tvojim pismom in gospodom košem končal — kakor je bilo že vnaprej razvidno — tako, da je gospod koš Tvoje pismo pohrustal za malico...

Da v pismih mojih kotičkarjev ne najdeš nobene misli? Potem pa res ne vem, ali si slepi ali gluhi. Iznadljiv mora biti človek, iznadljiv — potem lahko najde vse. Jaz na primer pravim pri vsakem pismu, ki ga dobim, takole: vzamem veliko svetljko v roko in hodim od črke do črke, in iščem, iščem, kod je prelepa gospa misel skrita... In se mi včasih res posreči, da jo najdem. A sem takrat močno razočaran: misel ni prav nič lepa, nego je jako dvomljive vrednosti: kakor kupček nesreče klanverno čepi tam... No, pa se slednjič le sprajznam z njo, zakaj le predobro vem, kako redke so lepe misli na tem božjem svetu in kako težko je mladi glavici iztuhlati kaj posebno velikega in imenitnega. Nazadnje pa: saj moj kotiček ni menežarija lepih misli, nego je kraj otroško preprostega kramljanja in modrovanja. Ali ni tako,aaa?

To, da pr' onih, katerih pisemca še nisem objavil, nisem bogove kako »priljubljen«, tudi vem... Tolažim pa se s tem, da ta zamera ni trajna in da se bo s časom že vse kako povrnalo... Sicer pa bomo videli, kaj bodo k tej Tvoji trditvi drugi kotičkarji dejali! — Pozdravljen! Kotičkov striček.

173. Dragi Kotičkov striček! Ko prisopila vlak na našo postajo, stečem hitro po »Slovenec« in prečitam otroško stran. Ce bi bila bogata, bi Ti pisala vsak teden lepo pismec. A kje je denar? Ti, Kotičkov striček, imaš dosti denarja v žepu, to dobro vem. Zato mi kupi golobčka, ki bo nosil moja pisemca iz Kranjske gore k Tebi v Ljubljano. — Iskreno Te pozdravlja Alfonza Zbogar, učenka IV. razr. v Kranjski gori.

Draga Alfonza! Kje je denar? me vprašuješ. To Ti pa kar koj lahko povem. Denar je tam, kjer ne bi smel biti: v blagajni bogatina, ki je brez trpljenja in truda obogatela. In kje ni denarja? Tam, kjer bi moral biti: pri delavcu-trpinu, ki kakor živina trdo dela od zore do mraka, pa včasih še za nezabeljen močnik ne zasuži. Ce si zadovoljna s tem mojim odgovorom, ne vem. Seve, mnogo bolj imenitno bi bilo, če bi Ti kratkomalo odgovoril takole: »Denar leži tam in tam na cesti — steci ponj's Holaj, bi Ti vuela pot pod noge!«

Z vso gotovostjo trdiš, da imam jaz dosti denarja v žepu. Zares čudno, da jaz nič o tem nem. Pridi no, pridi v kratkem v Ljubljano in mi pokaži oni žep! Potem Ti ne bom kupil golobčka, nego še sto drugih prelepih reči zraven. — Na svidenje torej! Kotičkov striček.

Nevidni koren

In se začne pritajeno hihitati.

»Tega si pač nisem mislila, da me boš tako hitro zgrešil, ko sva pa vendar še včeraj bila takšna prijatelj!«

Dasi mu še noče prav v glavo, mora deček zdaj le verjeti, da res stoji Beta pred njim.

»Vse imam pripravljeno,« razburjeno zašepeče, »samo če ste res prinesli.«

Zenska pritrdi, a Tinče zleti v vežo, od koder ji nanese v klonico, kar je bila naročilo. S spremno naglico pomasi Beta darove v cekar in malho ter izroči Tinčetu v živo-rdečo svilo zaščit zavojček, ne dosti večji od navadnega lešnika.

»Tuo imam nevidni koren! Dobro naj ti bo žnjim, samo paži, da ga nikoli ne odmosta! Kadarkoli ga imaš pri sebi, moraš na vsako vprašanje, ki ga slišiš, odgovoriti: »Jaz!« sicer je koren ob moč! Srečno, dečko, pa misli včasih na Beto!«

Kakor riba v vodi se nato ženska zasluže in odhiti po vrtu. Tinčetu se zdi kakor v srajnjah. Rad bi še govoril z Betom, toda v hip je ni nikjer več, a izpred hiše začne klicati babica:

»Tinče, prinesi mi malo vode!«

Deček skrije nevidni koren za prečnik v klonici in odide babici streč. Silno je nemir in nestručno misli samo na to, kako bi preizkusil dragoceni čar. Na vse strani se ozira, toda v samotni okolici ni nikjer videti žive duše, le babica spet moli na kri, a zanjo ni treba nevidnega korenja.

Sredi dopoldneva končno zasliši Tinče korake.

»Mati,« se tiho razveseli. »Kosilo gredo kuhat.«

Kakor puščica šine v klonico in stisne sviljeni zavojček v žep, pa gre počasi in obotavlja proti veži. Mati prihite iz kuhinje in gredo mimo njega za hišo, kjer imajo nad svinjakom kure svoja gnezda.

»Res me niso videli,« radostno spreleti dečka, medtem ko mati nejevoljni prihite nazaj:

Domače ognjišče

Naš domači zdravnik

R. K. v K. Strela letos preveč šari na vseh koncih naše domovine in ubija ljudi kar povsod. Pomoč? Učenjak, ki se je temeljito bavil z učinku smrtnonevarnega električnega toka na človeka, trdi, da se da malone vsakega od strele zadetega človeka oživiti. Visoko napet električni tok, ki gre človeku skozi možgane ali pa tudi samo skozi prsa, zaustavi delovanje možganov ali pa samo srca. Zadeti človek izgubi trenutno zavest, zastane mu dihanje in utripanje srca, stanje, ki mu pravimo dozdevna ali navidezna smrt. Malokdaj (omenjeni učenjak pravi: izjemoma) so živčna sredica, ki oskrbujejo nujne življenske posle, trajno pokvarjena, navadno so samo ustavljenata. Ako ima od strele zadeti navidezni mrtvec v bližini koga, ki razume položaj in zna izvajati umetno dihanje, se da redoma k življenu spraviti. Pomoč je torej v izvajaju umetnega dihanja in v tem primeru vztrajnega tudi večurnega umetnega dihanja po pravilih, ki so bila že opisana. Isto velja tudi za ponesečenec, ki jih je zadel močan električni tok kakšnega elektrovoda. Seveda treba reševalcem v takih primerih večje opreznosti, da jih ne zadene ista nevarnost. Potrgane žice elektrovoda treba odstraniti z lesenimi drogi ali palicami, ponesečenca pa spraviti iz nevarnega območja ne z golimi rokami marveč s pripravami, ki ne vodijo električne, sicer zadene nesreča še reševalca!

A. B. v C. Živčni slabici in duhovniški ali celo redovniški poklic? Kaj naj svetujem mlademu dikuju, dovršivemu srednjemu šolu, ki ga mika vzorni poklic in plaši zavest živčne razdražljivosti v spolnem pogledu? Priznavam svojo zadrgo radi izredne kočljivosti tega vprašanja, ki se mu kaj lahko izognil v javnosti, odgovorivši vam v zasebnem pismu, ker domnevam, da se prav s tem vprašanjem bega nekaj desetorice našega razumniškega načrta, odgovorjam javno samo na splošno kot zdravnik, ki sem budno opazoval življence ljudi v raznovrstnih, in tudi te vrste poklicih že tri desetletja. Zadeva je zelo zamotana in težavna ali pa prav priprosta in lahka, kakor jo vzameta! Ker vam osebno ne poznam, mi je težko razpoznavati vaš položaj, zdi se mi pa, da ste dobro vzgojen mladeč, ki ima v sebi nekaj življenske sile, nekaj pravilno usmerjenega življenskega gledanja in nekaj volje. Vendar je odločajoča, trdna volja, ki jo ne zmaje vsak vetrč in ne zlomi noben vihar. Če ste doslej pazno zasledovali naša razmotrivanja o raznih oblikah živčne razboljenosti, ste vedno in povsod naleteli na poudarek, da je večinoma vsa živčna razboljenost posledica duševnega nereda v človeku, ki mu je nižja čutnost prerastila in izpridala višjo duševnost, človeku, ki nima gospodar, ampak igrača svojih občutkov in gonov. Kaj pada je novodobna tvarinska miselnost, ki goji zgorj telesnost in vidi smoter življence samo v čutnem ugodju, največ zakrivila neverjetno razvanzost in razkrojenost v kulturnem človeštvu. Izvod iz začaranega kroga - vsakovrstnih živčno-duševnih motenj in blodenj je samo eden — upostavitev reda v duševnosti, da zavrla poleg utemeljenega življenskega spoznanja tudi resno in izvezbanovo

hotenje, ki zna in more usmeriti življence preko čutnosti k višjim, netvarinskim smotrom. Ta red, ki zahteva samopremagovanje in mnogo žrtev osebnega lagodja, je potreben že za navadno zdravje vsakomur. Sreča, življenska sreča pa se po malone soglasnem minjenju izkušenih življenskih umetnikov obeta onemu, ki išče in nudi srečo — drugim. Toliko vem in vam povem kot zdravnik. Za pravilno izbiro pa treba poleg telesne sposobnosti, ki jo imate, če ste deček zato, tudi neke več ali manj izrazite zavesti, da vam namišljeni poklic godi že sam po sebi. Gledate duhovne strani vprašanja pa si poiščite drugega in pristojnega svečevalca!

T. K. v Št. V. Motenja mene, kakor jih opisujete o sebi, se bero kakor v knjigi, tako točno so označena. Kri vam sili v glavo, da kar pomodrevate, vročina vas preletava, pot oblika večkrat na dan, zdaj vas boli glava, drugič muči omotica, časih vam buči v glavi, po noči spite nemirno in močno smrčite. Zdravnik, ki ste se zatekli k njemu za nasvet in pomoč, vas je potolažil s trditvijo, da bo tako stanje trajalo še 10 let, kar po svojem mnenju ne zdržite, saj vam je že zdaj neznosno. Če ste pravilno umela in sporočila zdravnikov odgovor, vam je bržkone hotel ž njim dopovedati, da je stanje, dasi zelo mučno za vas vendar brez posebne nevarnosti in se da prenašati dolga leta. Menim, da tega ne bo treba. Urediti je treba prebavo in se odločiti za mlečno-rastlinsko prehrano. Zdravljenje z vodo (umivanje, polivanje, pršenje, kopanje i. dr.) je zelo priporočljivo. Dobe se dandanes za taka motenja uspešna zdravila, izvlečki iz živalskih žlez, katero izmed njih je v vašem primeru najboljše, naj določi zdravnik, ki vas pozna in lahko časih nadzira. Polnokrvnim ženam dobro de večkratno in izdatno puščanje krvi nekaj mesecev povrstni. Ne dajte se begati po tem ali onem nevesčenem motenju, vztrajajte pri določenem načinu zdravljenja, in nemirni prehod vam postane znosnejši. Po hudi nevihti sredi soparnega poletnega dne vam napoči prijeten popadan z osvežujočim ozračjem.

L. S. v Lj. Tiščanje na vodo v nočnih ali jutranjih urah je čisto navaden pojav pri ljudeh, ki proti večeru vživajo preveč tekočin. Nekateri imajo tudi preobčutljiv mehur, ki sili, da se sproti spraznuje že pri majhnih množinah seča. Odrasel človek drži 3 do 5 decilitrov in naj vzgoji ta organ do tolike držne sposobnosti. Če vam to vodilo ne odpravi opisanih težoč, dajte si pregledati seč in drobje po zdravniku!

M. N. v M. Lasje vas ne ubogaj? Prenehki so vam, delajo »vrtincev« in vas ovirajo, da ne morete potegniti preče po glavi, kjer si jo želite. Pokojnemu pesniku Dragotinu Keleju, ki se je celo v pesmi pritoževal o upornosti svojih brkova, sem na neki novi maši svestoval uporabo takrat moderne obvez za brke, naj jih ž njo pokroti in spravi v dostojno držo. V pa pojde v posvetne in za pomoč k — briču, ki ima poleg maši še druga sredstva za odgojo razposajenih las pri rokah!

Pravni nasveti

Zidanje nove šole. M. L. M. Zidati nameravate novo šolo in vprašujete, če se mora za najetje posojila preskrbti oblastno dovoljenje in katere oblasti, dalje kje bi mogli dobiti ugodno posojilo in kam se vam je obrniti za podporo. — Predvsem je treba ugotoviti, da ima zidati šolo občina. Zato naj tudi občina najame posojilo. Krajevnemu šolskemu odboru, ki gotovo nima imovine, tudi ne bo mogoče dobiti posojila brez jamstva. Pri občini pa je to seveda drugače, ker ima svojo davčno moč, če nima druge imovine. Občina pa more najeti posojilo po predhodni odobritvi kr. banske uprave. Tudi načrt za gradnjo šolskega poslopja odobri ban. Ravnno tako odloči o izberi zemljišča za šolo dokončno ban. Za podporo se obrnite na bansko upravo. Posojilo boste gotovo najugodnejše dobili v domači posojilnici. Pri državni hipotekarni banki se je ustanovil državni šolski fond, iz katerega se dajejo posojila za gradnjo novih šolskih poslopij; vendar prvenstveno se dajejo posojila krajem, kjer šol ni.

Prošnja za skrajšani rok. S. V. R. Vaša dva brata sta po vrsti služila polni rok; vi, ki ste tretji, ste pa tudi potrjeni za polni rok, ker pri naboru niste predložili listin prvih dveh bratov v dokaz, da sta služila polni rok. Kaj storiti? — Vložite pismo prošnjo na komando vojnega okrožja in priložite vse potrebne listine prvih dveh bratov. Ne pozabite priložiti rodbinskih polev. Prošnjo morate vložiti v treh mesecih od dne ko ste bili potrjeni. Pozneje vložene prošnje se ne vložitevaj.

Obožnica v zasebni tožbi radi žaljenja časti. V. N. S. Vložili ste zasebno tožbo radi žaljenja časti in to brez advokata. Če nekaj tednov ste pa dobili od sodišča poziv, da morate v osmih dneh vložiti obožnico, drugače se bo smatralo, da ste tožbo umaknili. Čemu je treba vlagati še obožnico, ko ste že v tožbi vse navedili, kako se je dogodek izvršil? — Po novem kazenskem zakonu spadajo skoro vse tožbe radi žaljenja časti pred deželno (okrožno) sodiščem. Pri tem sodišču je pa postopanje veliko bolj formalistično, kakor pred okrajnim sodiščem, ki je prej sodilo o takih tožbah. Najprej mora tožbo preiskovalni sodnik, ki zasiši vse pričet osušljence in izvede vse druge potrebne dokaze. Nato pa pozove tožitelja, oziroma njegovega zastopnika, da vloži v osmih dneh obožnico. Za obožnico zakon predpisuje podrobno obliko in vsebinu, tako da je ne more sestaviti pravilno, kadar ne pozna zakona. Zato je potreben, da vsaj tedaj, ko prejmete poziv za vložitev obožnice, grestete k odvetniku, da vam jo sestavi. Sodišču tudi jemljejo obožnice na zapisnik. En izvod obožnice se nato dostavi nasprotni stranki, ki more vložiti zoper njo ugovor v osmih dneh na višje deželno sodišče. Če nasprotnik v osmih dneh ne vloži ugovora ali, če višje deželno sodišče ugovor zavrne, postane obožnica pravomočna. Nato se šele odredi glavna razprava. Če tožitelji na poziv preiskovalnega sodnika

ne vloži obožnice v osmih dneh, se kazensko postopanje ustavi in mora plačati vse stroške. O draginjskih dokladah državnih vpokojencev. A. B. M. — Vprašujete, kakšne draginjske doklade pripadajo državnemu vpokojencu po zakonu iz leta 1923. — Draginjske doklade so osebne in rodbinske. Višina osebnih dokladov se odreja po višini pokojnine in stalnega stanovališča. Dalje so zopet različne pri vpokojencih z največ 20 službenimi leti in z več nego 20 službenimi leti. Tozadne razpredelnice so razvidne v »Uredbi o draginjskih dokladah državnih vpokojencev«, ki jo najdete v št. 97 Uradnega lista z 22. oktobra 1924 in je vsled tega nepotrebno, da bi jo še tu objavljali.

Solska izobrazba za podoficirsko šolo. F. S. St. A. — Dovršili ste tri razrede ljudske šole in bi radi vstopili v podoficirsko šolo. Ali je to mogoče? — Da, tudi s tremi razredi ljudske šole morebiti biti sprejeti v podoficirsko šolo, če imate tudi ostale predpisane pogoje in če vas bodo spoznali za sposobnega. Podrobni pogoji za sprejem v podoficirsko šolo so razvidni iz tozadnih oglasov, ki jih ob prilikl sprejemov najdete pri okrajnih glavarstvih.

Vhod v stanovanje. R. V. S. — Sestra ima vknjiženo pravico stanovanja v določeni sobi. Brat, gospodar, pa je sestri prepovedal vhod skozi vežo, češ da ta pot ni vknjižena. Na čegave stroške bi se morale izrezati vrata na zunanjosti steni omenjenega stanovanja? — Novih vrat sploh ni treba napraviti. Ce ima sestra vknjiženo pravico stanovanja, se samo po sebi razume, da ima pravico hoditi po običajni poti v to sobo, t. j. skozi vrata in seveda tudi skozi vežo. Če bi ta ljubezni brat sestri dejansko onemogočil prehod skozi vežo, ga sestra lahko opravljeno toži radi motenja posesti in brat mora propasti.

Povišanje najemnine. V. N. Lj. — Imate v najemenu stanovanje na 3 mesečno odpoved, najemnino pa plačujete mesečno. Ali sme najemodajalec zvišati najemnino samo v začetku najemnega kvartala, ali v začetku vsakega meseca? — Če je med strankama dogovorjena 3 mesečna odpoved, se to privrati, da sele po odpovedi na 3 mesece ob kvartalu preneha najemna pogodbda. Če hoče gospodar zvišati najemnino, mora toraj z najemnikom skleniti novo pogodbda. Nove pogodbde pa ne more skleniti, dokler še stara velja. Gospodar toraj sme zvišati najemnino ob kvartalu in stopi to povišanje šele od naslednjega kvartala dalje v veljavno.

Uveljavljanje zmote. G. P. C. — Pred vojno je umrl oče brez oporoke in je posestvo pripadel njegovim otrokom, ki so bili deloma doma, deloma v Ameriki. Takrat ste svoj delež na pododelovanem posestvu prodali bratu J., ki je trdil, da so mu ostali bratje v Ameriki prodali svoje deleže na posestvu, kar pa se je skazalo kot nevesčino. Vprašate, če bi se da ta kuplja razveljaviti, ker takratna kupnina ne odgovarja sedanjim vrednostim. — Ne. Takratna cena je odgovarjala takratni vred-

nosti. — Radi zmote, ki se zgodi pri pogodbji, pa smete tožiti na razveljavljanje pogodbe le tekom treh let.

Sporna omara in perilo. V. S. R. — Mati je izročilno pogodbo izročila sinu vse svoje premično in nepremično premoženje, pridržala pa si je do smrtnega gospodarstvo. Hčerkki pa je zapisala do smrtno stanovanje v sobi, v kateri je hčerkka že od mladosti prebivala. Po enem letu je mati umrla in si sedaj sin lasti omaro s perilom, ki se nahaja v sestriini sobi. — Mati je mogla sinu prepustiti le svoje premičnine. Če je toraj sestra že pred leti dobila omaro od očeta in ji je pokojna mati tekem leta dala perilo in je te stvari sestra v zadnjih treh letih sama uživala, so te stvari povsem njeni last.

Prekle moža radi zapravljivosti. L. S. K. — Imate hčerkco poročeno na Hrvaskem. Njen mož pa je pisanec in se bojite, da bo zgubila vse premoženje. — Če ne more hčerkca z lepa svojega moža pridobiti za to, da prepiše svoj del nepremičnin ženo, ne kaže drugega, da predlagata žena pri sodišču uvedbo preklicnega postopanja zoper moža. Če pa je mož tudi nezvest, ga naj toži na ločitve zakona. Koliko časa da bo to sodno postopanje trajalo se pa v naprek ne da povedati.

Spor radi uživanja pota. J. B. G. R. — Ob vašem zemljišču gre pot, ki je tudi v mapi zarisana kot javna pot. To pot ste pa uporabljali le sami in ste vsled tega tudi travo na poti kosili. Sedaj si jo pa lasti sosed in je tudi ob in na poti zasadil smrekce. — Če je preteklo že več kot 30 dni, odkar vam je sosed zasadil pot, ga radi lega ne morete več tožiti radi motenja posesti. Če ste pa vi odnosno vaši posestni predniki edini uživali svet, po katerem potje pot, že nad 40 let, potem ste pa svet pripovedovali in svoje pravice lahko s tožbo uveljavite.

Plačevanje preživnine. A. K. C. — Vaš brat je imel pred 3 leti nezakonskega otroka. Po treh letih je bil obsojen v plačilo preživnine po 100 Din mesečno. Brat pa je posestvo takoj nato prodal Vam in odšel v Ameriko. Mati otroka je nato Vas tožila in ste bili Vi obsojeni plačati za 3 leta nazaj po 200 Din mesečne preživnine. Vprašate, ali ste sploh dolžni plačevati preživnino in zakaj v višji meri kot brat? — Če je sodišče obsojilo brata na plačilo mesečne preživnine po 100 Din, je pač smatralo sodišče, da je znesek 100 Din za premoženjske razmere brata primeren, dasi očividno ni zadosten za dejanske potrebe otroka. Brat je bil obsojen na plačevanje preživnine od dneva vložene tožbe dalje, ne pa za nazaj. V času od rojstva otroka do vložene očetovske tožbe pa je nezakonska mati skrbela za otroka in imela tozadne stroške, ki jih pa je po postavi dolžan v prvi vrsti plačati oče. Čim je bil brat s sodbo spoznan za očeta, je imela nezakonska mati pravico od njega zahtevati povračilo vseh izdatkov, ki jih je imela skozi 3 leta z otrokom. Brat pa je med tem posestvo prodal, da bi se izognil dolžnemu plačevanju. Vsled tega je nezakonska mati spodbila to kupiti med Vami in bratom in vsled tega ste povsem pravilno obsojeni.

Jedilnik za mesec julij

(Dr. Krekova mešč. gospodinjska šola).

Ponedeljek, 6. julija:

Kosilo: Sadje, borovnice, jagode, češnje. 1. Nadevane bržole, opečen krompir, dušeno korenje. 2. Solata. 3. Jagode s sladko smetano.

Večerja: Spageti s paradajzom in solata s krompirjem.

Torek, 7. julija:

Kosilo: jagodičasto sadje ali pečkasto. 1. Preprečeni pesni (mangold) pečlj. 2. Telečja jetra v omaki, prelačen krompir ali v presnem maslu dušen riž. 3. Solata. 4. Črešnjev štrukelj.

Večerja: Kislo mleko in pečen krompir. Rozinova pogača.

Sreda, 8. julija:

Kosilo: Sadje, črešnje. 1. Mlade čebulice v omaki, govedina, testen grah. 2. Sladoled s cevkami.

Večerja: Prelačen grah z ovrtimi jajci. Solata.

Cetrtek, 9. julija:

Kosilo: Borovnice ali jagode. 1. Fižol v strožju na presnem maslu, pariski zrezek, mrzla jajčna omaka. 2. Mrzla jagodova kremna v zdravilna pogača.

Večerja: Rezanci s sirom. Solata.

Petak, 10. julija:

Kosilo: Sadje: marelice, breskve. 1. Ocrtne malancane. 2. Mrzla pečenka, ščuka z oljem in kisom, zabeljena karfiola in trdo kuhano jajce. 3.

Mali oglasi

M. Osterman, Kranj

mesarija in prekajevanja.

Vedno sveže meso in vsakovrsni mesni izdelki.

Službe isčejo

Trgovski pomočnik

mlad, mešane stroke, z dežele, isče mesta. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 7287.

Prodajalka

papirne stroke do dolgoti nimi sprejeli isče službo Ponudbe na anončni za vod Hinko Sax, Maribor.

Krojaški pomočnik

želi premeniti službo k boljšemu mojrju, takoj ali pozneje. Naslov pove uprava »Sl.« pod št. 7495.

Službo blagajničarke

ali kaj sličnega isče 18-letno dekle, ki ima z odliko dovršeno meščansko šolo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7644.

Službo hlapca

isče starejši moški, dobro vajen konj in poljskih del, gre k boljši hiši. Naslopi lahko takoj. Zmožen tudi kavci. Ponudbe na upr. pod »Hlapac« štev. 7531,

Prodajalka

slede mesta v papirni ev. modni trgovini v Ljubljani ali kje na Gorenjskem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7646.

Službo isče

za svojo trg. pomočnico začetnico, ki je pridna in pošlena, večja tvrdka, ker je ne rabi. Gre najraje na deželo bivše Stajerske v večjo trgovino z mešanim blago. Dopis v upravo »Slovenca« pod »Plača postanska stvar.«

500 Din nagrade

dobi, kdor mi preskrbi službo skladničnika, inkasatorja, pisarniškega služge, evenl. Šefera. Za vse omenjene službe položim kavci. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv.«

Službodobeg

Mizar. pomočnika večega holjsih del sprejme Ivan Semrl, splošno zidarstvo, Poljanska c. 69.

Pekovski vajenc

se sprejme pod dobrimi pogoji. — Pekarija Lovro Šušnik, Skofja Loka.

Vajenc

se sprejme za ključavnarsko obrt. Mihail Kavčič, Zg. Šiška.

Učenka

za strojno pletenje takoj sprejmem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7639.

Vrtnar. vajenca

z popolno preskrbo takoj sprejmem. Ivan Bizovičar, trg. vrtnarstvo, Kolezijska ul. 16, Trnovo.

Učenka

za izdelovanje belega perila se takoj sprejme. P. Mihelak, Ljubljana, Rimská cesta 5.

Dva vajenca

za mizarsko obrt se takoj sprejmete. Hrana v hiši. J. Skrbinec, strojno mizarstvo, Vižmarje, St. Vid.

Dva pomočnika

samostojna, kleparja in instalaterja, sprejmem takoj. Franc Šramek, klepar in instalater, Tržič.

Cevljarski vajenec

dobrih staršev, najraje z dežele, se sprejme. Poizve se na Glincah, Tržaška cesta 46.

Učenec

priden in pošten, z vso 2 let, mrež. ali sred. ali sred. ali ima veselje do galantirske trgovine, se takoj sprejmem v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7638.

Vajenke

za mehanično umeľno vedenje in predstik sprejme Matek & Mikes, Ljubljana poleg hotela Strukelj.

Trgovski vajenec

se sprejme takoj v manufakturov trgovino. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Pošten« št. 7610.

Dva vajenca

za soboslikarstvo in pleškarstvo se sprejmeta. Hrana in stanovanje v hiši. Grosuplje, Stara pot št. 11.

Delovodja

ki je popol. več strojno mizarskega dela se rabi. Naslov v upravi lista pod št. 7415.

Hlapec

ki je vajen kmečkega dela, dobi službo k par kojem. Starost srednjih let. Mihail Kavčič, gospodin.

Rabim

dva izvežbana pohištvena mizarski pomočniki. — Ivan Smole, mizarski mojster, Tacen, St. Vid nad Ljubljano.

Revna deklica

12–13 let stara, zdrava, poštena, ki ima veselje do splošnega gospodinjstva, sprejme v službo. Marica Kos, trgovka, Bazeljsko.

Mlado dekle

pridno in pošteno se takoj sprejme za pomoč pri gospodinjstvu. — Naslov v upravi »Sl.« pod št. 7643.

Vajenec

za pekovsko obrt se takoj sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. — Tušar Ferdinand, pek. Sp. Šiška, Medvedova ulica 30.

Pisarniško moč

z znanjem francoščine ev. tudi slovenske ali nemške stenografije, isčem. Ponudbe na oglašni oddelki »Slov.« pod »Perfektna« št. 7527.

Pošteno deklico

isčem za pomoč pri gospodinjstvu v Ljubljani.

Naslov pod »Pridna deklica« št. 7553.

Jelonoša

zanesljiv in dobro izučen, se tako sprejme v večjo restavracijo v Mariboru. Ponudbe pod »Jelonoša« na upravi »Slovenca« pod št. 7599.

Stanovanje

isčeta dve osebi takoj ali za pozneje v bližini Sv. Kristofa ali Tabora. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7599.

Prehrana

starješa se sprejme na stanovanje, dobro hranilo in na vso oskrbo do smrti. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7571.

Soba in kuhinjo

isčeta mirna zakonča brez otrok na Pojlanah za avgust ali pozneje. Ponudbe na upravi »Slovenca« pod »Državni« št. 7579.

Stanovanje

eno ali dvosobno, isče mirna stranka brez otrok, za avgust, če mogče v mestu. Ponudbe pod »Tocen plačnik« št. 7420 na upravi lista.

Soba in kuhinjo

isčem z avgustom ali septembrom, po možnosti v bližini tramvaja, za starejšo osebo. Ponudbe na upravi »Slovenca« pod »Mira stranka« št. 7663.

Sivilje!

Krojaški mojster in trgovec v lepem kraju Gorenjske isče za vodstvo svojega damskega ateljeja šišljivo v starosti 25 do 40 let. Pogoji: perfektno znanje v delu in krepljenje, znanje nemščine, prikupljava zunanost. Želi se, da se priloži ponudbi slika. Plača po dogovoru. Vpraša se v upravi »Slovenca« pod št. 7605.

Letovišče ob Savinji

Imam na razpolago 2 lepi opremljeni sobi v neposredni bližini gozdov, na vse strani vozi avtobus mesta Celje in poštni avto. Cena po dogovoru. Vpraša se v upravi »Slovenca« pod št. 7605.

Stanovanje

3–4 sobno, z elektriko, vodevodom in drugimi pritisklinski isčem v mestu Ljubljana. Ponudbe na navedeno stanarine na upr. pod »Stanovanje« št. 7631.

Stanovanje

dvo ali triosobno, kompl. v centru ali blizu, z ali brez nekaj vrta, isčeta dve osebi. Ponudbe pod »Dve osebi« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

dvo ali triosobno, kompl. v centru ali blizu, z ali brez nekaj vrta, isčeta dve osebi. Ponudbe pod »Dve osebi« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

2 sobi, kuhinja in shramba, se odda v najem za letovisko sezono družini iz mesta. Razgled lep. V hiši stanuje zasebnica, izvezbana v kuhini, ta rada opravi vso postrežbo. Begunje pri Lescah št. 19.

Stanovanje

solnčno, v bližini Ljubljane, s Sav. 5 minut od avtobusne postaje, se odda. Na razpolago 2 ali 3 sobe z verando, kuhinjo, kopalnicom in pritisklinami, vodovod in elektrika. — Primerno za penzioniste. Naslov v upravi »Slov.« pod »Avto« št. 7593.

Lepo stanovanje

solnčno, v bližini Ljubljane, s Sav. 5 minut od avtobusne postaje, se odda. Na razpolago 2 ali 3 sobe z verando, kuhinjo, kopalnicom in pritisklinami, vodovod in elektrika. — Primerno za penzioniste. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Motor

se prodaja za 500 Din pri Figovcu v garderobi.

Volno za modroce

zelo poceni prodaja. Segaf Cankarjevo nabrežje 5/I.

Ročni voz

na 4 kolesa, dobro obrajen, proda A. Pauschin, Wollova 6.

Kolesa

na 12 mesečna odpalačila!

Tovorni avto

znamke Fiat 520, malo rabljen, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Pletilne stroje

vseh števil, na enoind. odplačevanje! — Perssons, Ljubljana — Poštni predel 307.

Motorno kolo

znamke Puch, 250 cm³, kompl. elektr razsvetljivo, prodam. Ponudbe sprejme Anton Lah, Zg. Polškava pri Pragerskem.

Radio-aparat

Radiotele. 3 evni, še malo rabljen, 2 akumulatorja ter 1 slušalke se ugodno proda, istotam je naprodai 1 mal poskusni Filterapar. ter nekaj Asbesta la. Ponudbe na upravo pod »Ugodno«, st. 7418.

Radio-aparat

Radiotele. 3 evni, še malo rabljen, 2 akumulatorja ter 1 slušalke se ugodno proda, istotam je naprodai 1 mal poskusni Filterapar. ter nekaj Asbesta la. Ponudbe na upravo pod »Ugodno«, st. 7418.

Ležalne stole

ob prometni cesti na Bledu se takoj oddasta v najem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7623.

Par težkih konj

več konjske opreme, vogn in sena, naprodai. — Dalje damo v najem hlev za 6 konj, k temu spadajo tudi kolnice, dvorišče in dve sobe. Poizve se pri stavbni družbi »Gradidom«, Ljubljana. Sredina št. 15.

Naprodaj imam

ca. 15 m² orehovih blodov, debelih v premeru 30–60 cm in ca. 20 m² jelševih blodov, kakor tudi ca. 5 m² zgane lipovine, to se plohi 20–100 mm debeli. Cene zmerne. Več se izve za lastnike Fr. Novaku, Zagor in posestnik v Primstajnu, p. St. Janž na Dolenjskem.

Lepo špecer. trgovino

in vinotoč z delikateso oddam takoj v najem. — Ponudbe prosim pod zn. Najemnina: nizka: 7559 na upravi »Slovenca«.

Manjšo trgovino

Tovarn. objekt

ca. 1000 m² in več, vse betonirano, na reki Kupi, električni pogon, primereno za usnjarino, tovarno mesnatih izdelkov event. tekstilno industrijo i. t. d., dalje vila, poslopje, se posenci proda ali da v najem. Vprašanja naj se naslove na »Kaštel«, Karlovac.

Enonadstropna vila

v Zg. Šiški, se ugodno orodo. Obstoji iz 2 stanovanj po 4 sobe, kuhinje, kopalnice, kleti in pralnice, poleg zelenjadni vrt 1700 m². Spredaj zasajen park. Oddaljena 3 minute od nove tramvajske proge in avtobusne zvezre. — Poizve se v upravi lista »Slovenec« pod št. 7535.

Glasba**Črn pianino**

skoraj nov, ceno prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7642.

Radio

na priključek na elektriko kupim. Jože Suhadolnik, Vižmarje nad Ljubljano.

Gramofon

s 15 ploščami, čisto nov in Lubas harmonika, se posenci proda. Zalog 13, pri Ljubljani.

Kupimo**Kupim**

rabljeno in dobro ohraneno vodno turbino z stojajočo osjo s prop. sk. b. 300–1000 vode. Ponudbe A. Logar, Cerknica 169.

Pisalni stroj

majhen, rabljen, a v dobrem stanju, za ceno ca. 500 Din kupim takoj. — Ponudbe na upravi »Slov.« pod »Pisalni stroj« 7221.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAZIĆ KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno

zlatu kupuje
po naivisjih cenah
ČERNE, Juvelir, Ljubljana - Wolfsova ulica št. 3.

Pava

samico, kupim. Ponudbe z navedbo cene in starosti na upravo »Slovenec« v Mariboru pod »Pava«.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Šelenburgova ulica 6, II. nadstr.

Pouk

Camernikova šferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastonj. Pišite ponjal.

Denar

Posojilo 20.000 Din na večje obresti išče dobro vpeljano podjetje. — Odplačuje se mesečno cela mes. plača. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7645.

Dijaki

Dijaka prvošolca humanist. gimnazije sprejem k svojemu na stanovanje ev. z vso oskrbo. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 7640.

1 ali 2 dijaka

nižje srednje šole iz poštih družin sprejem v popolno oskrbo in dobro nadzorstvo. — Stanovanje higijenično z vrtom. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 7575.

Laskužek

Instrukcije v avgustu, event. tudi že v juliju daje učiteljica. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7576.

Iščemo

dobro uvedenega zastopnika za kompletno kolekcijo moških in otroških kap, za Slovenijo, Hrvatsko, Voivodino, Dalmacijo ter Bosno in Hercegovino. Ponudbe poslati na Društvo industrijev in veletrgovcev, Ljubljana - Gregorčičeva ulica 27.

Popolnoma varno naložite svoj denar v**Vzajemni posojilnici**

▼ Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Union«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poroštvi, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

Offrid v. Hanstein:

»SLOVENEC«, dne 5. julija 1931.

Tvrđka A. VOLK

Ljubljana, Resiljeva cesta 24. sudi načenje vse vrste plemično moko in druge mleske izdelke.

Zahtevajte cenik!**Zastopniki**

ki se bavijo z zavarovanjem, ali pa oni, ki so prodajali srečke naj se takoj javijo. Nudi se jim lahek in dober zasluzek. Ponudbe na poštni predal 4. Maribor.

Razno**Stavbne nasvetne**

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Bučno olje

pristno, liter 14 Din, dobite vedno pri Resmanu, Florijanska ulica 22.

Veliko izbiro okvirjev za slike in svete podobe dobite v zalogi

M. Rauch, Celje

Prešernova ulica 4.

Malinovec

in druge sokove nudi najceneje Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolodvorska ulica 3.

Kopalne čevlje

od 20 Din naprej, dobite pri »Luna«, Maribor - Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

Javor

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani. v novi palaci Vzajemne zavarovalnice.

Kovčki

za potovanje, ročne torbice, aktovke, listnice, denarnice, nogometne žoge, nahrabnike, sportne pasove itd. nudi v največji izbiri, najnižji ceni, Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Selitve

in obratno kakor tudi prevoz vsakovrstnega blaga v mestu in na deželi, prevzame po zmernih cenah z javstvom. Draga Guštin. Prvo spl. prevozništvo z brzozvoznimi automobile, Moste-Ljubljana. Tel. 3162 in 2942. Telgr. D. Guštin, Moste-Ljubljana.

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN

tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevele pohištva.

Selitve

v Ljubljani, na deželi, z izurjenim osobjem

prevoze

blaga vseh vrst, izvršuje poceni in hitro

BRZOPROMET

autoprevozniška družba, Ljubljana, Miklošičeva 4. Telefon 2182.

Malinovec

in za izletnike potrebne predmete, špercerijo, železino, Weekove aparate itd. priporoča Jos. Jagodič, Celje, Glavní trg

Puhasto perje

čisto čohanjo po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puhi po 250 Din kg. Razpoložjam po poštnem povzetju. L. BROZOVIĆ - Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Julijana Rogina roj. Rušnik

posestnica

na posledicah srčne napake v 52. letu starosti.

Pogreb pokojnice bo v nedeljo, dne 5. julija ob pol 4 popoldne na farno pokopališče v Makolah.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Makole, dne 3. julija 1931.

Ivan, soprog; Karol in Franc, sinova; Marija, hčerka, in ostalo sorodstvo.

Pliječ!

Zdravniški zavod dr. Pečnik za pljučne bolezni, Sečovo, pošta Rogaska Slatina. Zahtevajte prospekt!

Zahtevajte cenik!**Pozori**

Zične posteljne vloge vam nudi načenje vse vrste plemično moko in druge mleske izdelke.

Stavbno podjetje

Rudolf Terčelj, Vodvodna cesta, Ljubljana, se priporoča ter izvršuje ceno in solidno vsa v to stroko spadajoča dela.

Objave

najdenih predmetov se bo

vršila 7. julija ob 9 zjutraj na postaji Ljubljana gl. k.

Priporočajte povsed dnevnik**SLOVENEC.****Naznanilo**

Naznanjam, da sem odpril

kleparsko delavnico

Hradeckega vas 5. Izvrševal bom vsa kleparska dela od najpriprostesega do najlinejnega, solidno in po nizkih cenah.

Priporoča se

Za cenjena naročila se priporoča

ANTON POGAČAR, spošno kleparstvo,

Ljubljana, Hradeckega vas št. 5.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja

lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

moko

in vse mleske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Ljubljana, Stari trg št. 32.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja

lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Priporoča se

na najprometnejšem mestu v Mariboru se nahajača pisarna z velikimi prostori, prevzema vsakovrstne transakcije: — Organizacijo, razpoložljajanje, podružnico itd. Cenj. ponudbe na Poštni predal 4. Maribor.

Javor

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani. v novi palaci Vzajemne zavarovalnice.

Rudolf Radovan

tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevele pohištva.

Rudolf Radovan

tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevele pohištva.

Selitve

in obratno kakor tudi prevoz vsakovrstnega blaga v mestu in na deželi, prevzame po zmernih cenah z javstvom. Draga Guštin. Prvo spl. prevozništvo z brzozvoznimi automobile, Moste-Ljubljana. Tel. 3162 in 2942. Telgr. D. Guštin, Moste-Ljubljana.

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN

Rudolf Radovan

tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevele pohištva.

Selitve

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a.d. podružnica Ljubljana

Telefon stev. 30-20.

Centrala: BEograd

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrgam, ki posujejo tudi obrtnikom, in lombardira državne vrednostne papirje.

Dunajska cesta štev. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Glavna podružnica: ZAGREB

Račun poštno hranilnice štev. 14.003

Podružnica: SARAJEVO

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi.
Olvarja tekoče in žiro račune. Izdaje kaveje in garancijska pisma.

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikom in obrtnih kreditnih zadrg. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Stoj in čitaj!

Iz ustrežljivosti — torej popolnoma zaston — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naslednjih štirih stvari: Kje morete dobiti stalno domačo pismosloško za pismena dela, kje se morete zaston naučiti dobričanosno domačo obrti, ali če se želite baviti s predajo nekega zelo dobro idočega predmeta proti primeru mesečnemu pavšalu, ozir, ake event, želite prevzeti v okrajih zastopstvo neke velike ugledne tvrdke. Pisite mi in priložite znakmo za odgovor. Oskar Lustig, ravatelj, Osijek, Krcžmina ul.

Modni kamgar, sportni ševoj, za fine oblike, velika izbira, ugodne cene.
R. Miklauč - Pri Škofu, Ljubljana

JAPONSKA KAVARNA

Lovska in Cankarjeva kavarna in pariški vrt

na novo otvorjeno v torek, dne 7. 1. m. v Kolodvorski ulici 29, gostilna in kavarna »LEON« z godbo in zabavo — Točila se bodo pristna dolenska in štajerska vina — Mrzla in topla jedila vedno na razpolago

Priporočata se Leon in Fani Pogačnik

Čas vkuhanja se je pričel!

Dobra gospodinja vpravljala najpopolnejše WECK-ove priprave za vkuhanje. — Pri nakupu pazite na znamko

Tovarniška zalog za Jugoslavijo:

FRUCTUS - LJUBLJANA, Krekov trg 10.
Krajevi prodajalci: Celje: J. Jagodič, Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Ptuj: F. Vogel, Brezice: V. Petan, Kranj: Merkur, Kočevje: F. Huber, Sevnica: A. Kastelin in P. Šutina, Slovenjgradič: J. Rojnič in K. Rojnik.

„Dürkopp“, „Torpedo“, „Waffenrad“ kolesa

iz najboljšega materijala
njajcene kupite vendar le pri

„Tehnik“ JOSIP BANJAI - Ljubljana

Palača Okrožnega urada.

Gramofoni in plošče v največji izbiri!

sezona od 1. V. do 1. X. — Starodavne radioemacijske kopališce

Dolnjenjske Toplice

(Toplice pri Novem mestu) postaja Straža — Toplice, pošta, telefon

ozdravijo sigurno reumatizmus, neuralgijo (ischias), ženske bolezni i. t. d. Therma 38°C naravne topote polni z lastnim pritiskom vse kopališke naprave. Krasen, arhitektonično dovršen veliki bazen, s fajans. ploščami obloženi separativni bazeni. Tekoča voda v sobah, ki so v posledju kopališca. Lastne električne naprave (akumuli). Ves moderen komfort.

IZVRSTEN PENZION. IZREDNO NIZKE CENE. Zahlevajte prospekt.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz milna Forgacs, Bačka Topola,
je stalno na zalogi.

Delniška družba pivovarne

Union

Ljubljana

Telefon:
LJUBLJANA 2310 in 2311
MARIBOR 2023

Brzjavci:
Pivovarna UNION Ljubljana
Pivovarna UNION Maribor

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA. Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem posloplju)

Ako se ne bojite slišati resnice,
dovolite, da Vam jo povem.

Gotova dejstva iz Vaše prošlosti in bodočnosti, finančne možnosti in druge zupljive zadeve Vam bo odkrila astrologija, najstarejša znanost v zgodovini. Vaši izgledi v življenju glede na srečo v zakonu, Vaši prijatelji in sovražniki, uspeh pri Vaših podjetjih in spekulacijah, pri dedičini in mnoga druga vprašanja se morejo pojasniti z veliko znanostjo astrologije. Dovolite mi, da Vam odkrito napoved občudovanja vredna dejstva, ki spremene celotni tek Vašega življenja in Vam prineso uspehe, srečo in napredek, mesto obupa in neuspehov, ki Vas sedaj čakajo. Vaša astrologična napoved bo obširna in napisana v lahkom stilu ter bo obsegala dve celi strani.

Napišite lastnorocno datum svojega rojstva, takor tudi jasno in razločno svoje ime in svoj naslov. Ako hočete, lahko pošljete 10 dinarjev v novčanicah (ne v drobižu) za pokritje poštne in pisarniških potrebščin. Napišite svoje pismo na Profesor Roxroy Dep 3513 Emmastraat 42 Den Haag (Hollandsko). Poština 3 Din. Prof. Roxroy žal ne razume slovensko, in bo torej odgovoril le nemško ali na željo francosko ali angleško.

Naznanilo

Ker sem vsled bolezni primorana ZAČASNO opustit svojo delikatesno trgovino, se tem potom kar najljudnejše zahvaljujem svojim dragim odjemalcem za dosedanje naklonjenost in se udano priporočam za pozneje. Z odličnim spoštovanjem M. KALUZA, delikatesa, Ljubljana, Sv. Petra c. 24.

RATOL

je z zlato kolajno odlikovan zato, ker je dokazano pred oblastvi, da je zanesljivo-sredstvo proti podganam in mišim, a da je kljub temu popolnoma neopasan. Enako zanesljivo delujejo GAMADIN proti ščurkom, STENOL proti stenicam, ARVICIN proti poljskim mišim. Dobiva se povsod Izdelje ga BIOMEDIKA, Zagreb, Hatzova 25.

Prvovrstno zidno in strešno
OPEKO

dobavlja v vsaki množini po najugodnejših cenah z 10 letno garancijo opekarne »ILOVAC«, Karlovac.

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino

EKONOM

Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 7

Interesenti zahtevajte cenik!

Pivovarna in sladarna. — Tovarna za špirit in kvass v Ljubljani I. Poštni predal 45. — Podružna pivovarna (prej T. Götz) v Mariboru. — Priporoča svoje izborne izdelke in sicer **svetlo in črno pivo** v sodih in steklenicah. — Pekovski kvass. — Čisto rafinirani špirit.

Kastner & Öhler
zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Cez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vseh vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut hozne naročila, predužni in krediti vseh vrste, ekomopti in inkaso menic ter nakazila v tu in inozemstvo, safe-depositi itd. ltd.

Brzjavci: Kredit Ljubljana
Tel. 2040, 2457, 2548; Interurban 2706, 2806

Prvovrstna prava**„Adler“,**dobite samo pri tordki **Jos. Petelinč, Ljubljana**, ker je ona edini zastopnik navedenih tovarjen za Slovenijo.**Praktično****opremljena tiskarna**

v manjšem, ličnem mestu Slovenije, s sedežem srezkega načelstva, je pod ugodnimi pogoji **napravljaj**. Tiskarna obratuje že nad 30 let in ima svojo staro klijentelo. Resni reflektanti naj se javijo pod šifro „Tiskarna“ na upravo „Slovenca“.

Otvoritev gostilne

Podpisana vladno naznanjava, da sva otvorila

gostilno in mesarijo

v novo urejenih prostorih na Dunajski cesti 84 pri Stadionu. Najina skrb bo postreči vedno cenjene goste s prvovrstnimi vini in izborno kuhanjo.

Se priporočata

Franc in Rezi Levec**Vzajemna zavarovalnica****Ljubljana**

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

**Nove zgradbe
Prizidave
Nadzidave
Dozidave**

vse te stavbene naloge lahko rešite dobro in poceni s

HERAKLITOM

izredno izolačnimi, ognjevarnimi in luhkimi gradbenimi pleščami

Nove zgradbe: Heraklit se rabi za vse ogrodne zgradbe, za izpolnjenje in oploščevanje sten in je obenem visokovredni izolačni material. Pri masivnih zgradbah s tankimi stenami iz opeke ali betona služi za oploščenje zunanjega zidu, ki šele na ta način postane v topotno-tehničnem oziru polnovreden.**Prizidave:** Dependance k hotelskim zgradbam, vrtni paviljoni se prav naglo zgradi v heraklitu.**Nadzidave:** Ako hočete zvišati donos Vaše hiše, vzdignite jo za eno nadstropje. Heraklit-plošča je tudi v tem slučaju najprimernejše gradivo, ker je izredno lahka in visoko izolačna.**Dozidave:** S Heraklit-ploščami se izgotove z malimi stroški v neizkorisčenem podstrešju postoplj polno vredna, zdrava, poleti hladna, pozimi udobno topla, suha stanovanja.

Gradbena navodila, prospekti, ocene, pojasnila daje pooblaščeni zastopnik:

„MATERIAL“, TRGOVSKA DRUZBA z.o.z. LJUBLJANA

Telefon: 27-16 Dunajska cesta 36/3 Brzojav: Material, Ljubljana

Skladisēa: Tome Vovk, Bled, Jos. Berjak, Kranj, Jos. Hladnik, Rakek, Jos. Klemenčič, Novo mesto, D. Rakusch, Celje, V. Kühar, Maribor, Viljem Dengg, Ptuj, A. Cufer, Jesenice.

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON STEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000-**Kapital in rezerve nad Din 16.000.000-****Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše****Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu****Najboljša kvaliteta!****Nizke cene!****Prvovrstna kolesa**kolesa izdelek sloveče tovarne avtomobilov
in koles „Adlerwerke“ iz Frankfurta in**„Gritzner“**

Izdajatelj: Ivan Rakovec

Urednik: Dr. Alojzij Kuhar.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

**H. SUTTNER
LJUBLJANA 2**

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana

tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur znamenkami Glashütte, J.W.C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastonj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2**Najnovejši****„Sachs“**

motorji, dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, posamezni deli, pneumatika. Ceniki franko. Najnižje cene.

„TRIBUNA“ F. B. L.

Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Glazbila za vse!

Violine . . . od Din 89-

Kitare . . . od Din 159-

Trombe . . . od Din 480-

Harmonike . . . od Din 85-

Kromatične in klavirske harmonike, jazz instrumenti

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK od

največje in najcenejše pošilj. tv. glazbil Jugoslavje

MEINEL & HEROLD

Tovarna glazbil in harmonik

Prod. podr. Maribor št. 102

Brezplačen pouk v sviranju, Navodila v centru.

Ogledala

sreb vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm, portalno,

lesaste, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGOĐNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

BISER JADRANA

je krasna dolina Lapada, Dubrovnik 2, v kateri se nahaja prvovrstni in najmodernejsi, popolnoma komfortni

HOTEL «ZAGREB»

v izredno lepem položaju. Cene zmerne in to od 85 Din dalje s polnim pensionom. Sobe od 35 Din dalje. — Dnevno orkester. — Zahtevajte prospekte!

Hotellir: Dimitrije Trkulja

bivši restavrator beograjskega džokej kluba

Bele in barvaste**ploščice****štredilnike**

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje najceneje

MATERIAL TRG. DR. Z. O. Z.**Ljubljana,**

Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16 Brzojav: Material

LJUDSKA POSOJILNICA

registrirana zadružna zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje hranilnica sama. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidanši še pred vojko iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadružni z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, k presega večkratno vrednost vseh vlog. Hranilne vloge znašajo nad 180 millionov dinariev.

Stolne ure

Castitim župnim uradom se priporoča specielna delavnica za popravila stolnih ur. Delo solidno po zmernih cenah s petletnim jamstvom

I. Ravnikar

LJUBLJANA, Dunajska cesta 37 (nasproti Sv. Krištofa)

Elichitne na težave za cerkve prevzame tvrdka

I. Hebeinoblastno koncesionirano elektrotehnično in akumulatorično podjetje, **Istotam**.**ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA**

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

Vloge nad Din 500.000.000-**Kapital in rezerve nad Din 16.000.000-****Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše****Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu**